

Bulletin

Postuumaat

VERSCHIJNT DRIEMAANDELIJKS

NUMMER
100

augustus 1998

Ereleden: W.M.A. de Rooij, Waalwijk
Th. Schipper, Noordwijk

Bestuur

Voorzitter: J.P.C. Wichers ☎ (071) 589 07 98
 Vice-voorzitter: Jhr. J.F. de Beaufort, Blikkenburgerlaan 67, 3703 CV Zeist ☎ (030) 693 91 50
 Secretaris: H.L.J. van den Brink, Beethovenstraat 186 II, 1077 JX Amsterdam
 Penningmeester: P. Porthene, Iroko 159, 3315 PN Dordrecht ☎ (078) 616 98 81

Bankrekeningnummer ABN-AMRO 62.01.35.522

Contributie en Ledenadministratie

Het lidmaatschap bedraagt f40,00 per jaar, voor leden in het buitenland f47,50 per jaar.
 Losse nummers van het Bulletin kosten f8,50 per stuk.

Ledenadministratie: S.J. Delfos, Chopinstraat 2, 3533 EM Utrecht fax/☎ (030) 293 26 85
 Giro 3092962

Namen en adressen van de verschillende diensten

- **Nieuwtjesdienst 1:** Nieuwe postzegelboekjes van alle landen - ook Nederland
 W. de Rooy, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk ☎ (0416) 33 14 51
 Giro 4230210 t.n.v. Postzegelvereniging Postuumaat Nieuwtjesdienst 1, Waalwijk
  - **Nieuwtjesdienst 3:** Nederlandse automaatstrook-FDC's en distributie WBC
 S.J. Delfos, Chopinstraat 2, 3533 EM Utrecht fax/☎ (030) 293 26 85
 Giro 4230230 t.n.v. Postzegelvereniging Postuumaat Nieuwtjesdienst 3, Utrecht
  - **Nieuwtjesdienst 4:** Rolzegels van Nederland
 H.J.T. Bos, Naxosdreef 79, 3562 JC Utrecht fax/☎ (030) 261 56 82
 Giro 5165240 t.n.v. Postzegelvereniging Postuumaat Nieuwtjesdienst 4, Utrecht
- Veilingmeester: G.H.A. van Nuenen, Galjoenstraat 79, 1503 AP Zaandam ☎ (075) 617 13 45
 Giro 3412500 t.n.v. Postzegelvereniging Postuumaat afd. veiling, Zaandam
- Rondzendverkeer: D.L.A. Tjaden, Poortakker 2, 5511 LC Knegsel, ☎ (040) 205 15 78
 Giro 2366927 t.n.v. Postzegelvereniging Postuumaat Rzd., Knegsel
- Keuringscommissie: W. de Rooy, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk
 ● Postzegelboekjes gehele wereld
 R.J. Hammink, Oude Kerkstraat 22, 5581 JH Waalre
 ● Rol- en automaatzegels Nederland
- Lay-out Bulletin: Simon Delfos en Jan Oosterboer
- **Eindredacteur:** J. Oosterboer, Voorsteven 20, 3181 NJ Rozenburg ☎ (0181) 21 65 68

OVERNAME VAN ARTIKELEN UIT DE BULLETINS VAN DE POSTZEGELVERENIGING POSTAUMAAT, ALLÉÉN NA SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN HET BESTUUR, MET BRONVERMELDING.

Advertentie tarieven: 1/1 pagina f140,- 1/2 pagina f85,- 1/4 pagina f50,- 1/8 pagina f30,-
 Annonces voor leden zijn gratis en bestaan uit twee regels, exclusief adres.

Welkom in Rotterdam-zuid (nabij winkelcentrum Zuidplein)

op zaterdag 19 september 1998

Verzamelgebouw-zuid, café-restaurant "De Rustburcht" (ingang zalencentrum),
Strevelsweg 702-734, telefoon (010) – 4813410.

Automobilisten : Motorstraat (nabij Ikazia-ziekenhuis) inrijden, parkeren in de naaste omgeving.
Openbaar vervoer : Met de Metro naar Zuidplein, daarna lopend door winkelcentrum Zuidplein,
richting Ikazia-ziekenhuis aanhouden.

Zaal open : 10.00 uur
Bezichtiging kavels : 11.30 uur
Begin vergadering : 13.00 uur
Veiling : aansluitend
Zaal sluit : 17.00 uur

Agenda voor de ledenvergadering op zaterdag 19 september 1998

1. Opening.
2. Verslag van de junibijeenkomst.
3. Mededelingen.
4. Jaarstukken (zie Bulletin nr. 99, blz. 4).
5. Nieuwtjes.
6. Rondvraag.
7. Sluiting, waarna verloting, veiling en informele voortzetting van de bijeenkomst.

Datum eerstvolgende vergadering: **zaterdag 12 december 1998.**

Verslag van bijeenkomst van zaterdag 13 juni 1998

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om (zoals gebruikelijk) 13:10 uur. Hij heet de circa 40 aanwezigen hartelijk welkom.

2. Verslag van de maartbijeenkomst

Wordt – ondanks aandringen van de voorzitter – geen woord aan vuilgemaakt.

3. Mededelingen

De voorzitter meldt dat de heer Van Nuenen met goed gevolg een operatie heeft ondergaan en nu herstellende is.

Er zal géén nieuwe boekjescatalogus verschijnen: in de 'speciale' catalogus van de NVPH zal de heer De Rooy een (eenmalig) boekjesdeel verzorgen.

In bulletin 99 is wel de jaarverantwoording van de penningmeester opgenomen, maar de kascommissie heeft zich nog niet uitgesproken. De jaarstukken zullen worden geagendeerd voor de bijeenkomst op 19-09, wanneer de kascommissie naar verwachting ook zijn verslag heeft ingediend. De leden wordt verzocht voor die bijeenkomst ook bulletin 99 mee te nemen.

4. Nieuwtjes

H.J.T. Bos:

Het Wereld Kanker Onderzoek Fonds, een 'machinale plakker', gebruikte op een zending van juni 1998 een ander golflijnenstempel (ink jet).

Legio Lease frankeerde zijn zendingen (massadrukwerk) met twee velzegels van 80 c NVPH 1720 met afbeelding van feesttaart.

Zilveren Kruis frankeerde een zending van 14-08-97 met twee velzegels 'ontdekkingsreizen' NVPH 1695/1696.

Er is mogelijk weer behoefte aan machinaal te plakken bijzondere rolzegels.

Australië heeft 12 verschillende zelfklevende rolzegels uitgegeven, gewijd aan Rock 'n Roll. Ze worden uitgebracht in doosjes met rollen van 100 stuks (tot 30-10-98).

Groot-Brittannië geeft zelfklevende rolzegels type Machin nu ook in verticaal gerolde rollen.

S.J. Delfos: geeft een uitvoerig en kleurrijk verslag van de misère met de automaat op de Themaphilex.

H.A. Wolf:

Åland: Op 11 september 1998 komt een tweede Frama-zegel uit in de serie Boegbeelden. Het betreft een boegbeeld waarvoor de bouwer van het schip, Walter Wilson, in 1882 zelf heeft geposeerd. De derde en laatste boegbeeld-Frama wordt in 1999 uitgegeven.

België:

Een Frama "Phileuro'98" is in gebruik geweest van 17-19 april 1998, nog te verkrijgen bij de Belgische Filatelistische Dienst tot 30 september 1998.

Duitsland:

Onverwacht kwam het bericht dat in de loop van komende zomer alle Klüssendorf- en Nagler-automaten zullen worden verwijderd.

Op 24 april 1998 is de Duitse Post een nieuwe proef begonnen met automaten van Nagler, Olivetti en Mettler/Toledo. In alle drie types worden de Sanssouci-automatenzegels gebruikt en alle drie geven ze witte bonnen af. Let wel: de Mettler/Toledo heeft een zelf ontwikkelde naalddrukprinter, waarvan de waarde-opdruk op de zegel afwijkt van alle eerdere opdrukken. Ook de bonnen verschillen in opdruk.

Israel:

Ter gelegenheid van de Expo '98 van 13-21 mei 1998 zijn er maar liefst drie Klüssendorf-automaten (nrs. 003, 005 en 014) geïnstalleerd en één Frama.

Portugal:

Op 29 april 1998 zijn ter gelegenheid van de Expo '98 zelfklevende labels met een afbeelding van een vis uitgekomen. Er zijn twee soorten automaten in bedrijf, Amiel en SMD. De waarde opdruk verschilt aanmerkelijk in grootte.

Op 15 mei 1998 zijn zelfklevende labels (Amiel) uitgekomen voor het Postmuseum met een afbeelding van een postkoets.

5. Rondvraag

Er is een vraag ontvangen van de heer Slootweg te Valkenburg ZH: kan hij in de toekomst met iemand meerijden naar de bijeenkomsten? De secretaris hoort graag of iemand zich daarvoor beschikbaar stelt.
WIE MELDT ZICH??

De heer Matser wordt gekweld door de vraag hoe het komt dat, terwijl we bulletin 99 hebben ontvangen, we pas toe zijn aan veiling 97. De secretaris zegt toe een en ander te zullen onderzoeken (zie apart verslag).

6. Sluiting

Verder niets aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering, waarna wordt overgegaan tot de verloting en de veiling. De heren Dek en Oostheim worden bereid gevonden hun medewerking te verlenen aan de veiling, waarbij laatstgenoemde zich doet kennen als een begenadigd veilingmeester.

H.L.J. van den Brink, secretaris.

HOEVEEL BULLETINS EN HOEVEEL VEILINGEN SINDS DE OPRICHTING VAN POSTAUMAAT?

Naarmate je ouder wordt, krijg je steeds meer verleden. Dat geldt voor de secretaris, en ook voor de vereniging. Toen de heer Matser vroeg hoe dat zat met de nummering van bulletins en veilingen, leek het antwoord simpel: gewoon even nakijken. De secretaris dook in zijn verzameling van bulletins. Dat is overigens een tijdrovende bezigheid, want je komt daarbij een massa uiterst interessante artikelen tegen!

Welnu, bulletin 24, van september 1979, geeft de opbrengsten van veiling 20, gehouden op 09-06-79. Die veiling 20 viel dus samen met bulletin 23. Er zat toen dus een afwijking van drie tussen bulletins en veilingen.

Waarom? De secretaris is pas lid sinds 1980, en moet het antwoord op die vraag schuldig blijven. De vereniging (toen nog contactgroep) is opgericht op 20 oktober 1973. Bulletin 1 moet dan na die oprichtingsbijeenkomst zijn verschenen (en als enige in 1973), om vervolgens het vertrouwde ritme van vier per jaar te volgen: dan sluit de nummering perfect. Wellicht heeft het een paar bijeenkomsten geduurd voordat werd begonnen met de huidige, goed georganiseerde opzet van de veilingen. Veiling 1 zou dan eind 1974 zijn gepubliceerd in bulletin 4. Misschien herinneren leden van het eerste uur zich nog hoe dat is gegaan.

Mooi, zult u zeggen: dat is dan opgelost. Hoewel – afwijking van drie?? We hadden het in de bijeenkomst toch over bulletin 99 en veiling 97? Tja – als u bulletin 98 pakt, dan vindt u daarin de gegevens over veiling nummer ... 95!! Anders gezegd, we hebben veiling 96 onder de mat geschoven, en dat nog maar een paar maanden geleden.

Zo ziet u maar, de heer Murphy ligt altijd op de loer!

H.L.J. van den Brink, secretaris.

Postaumaat 25 jaar

In december a.s. bestaat onze vereniging 25 jaar. Op de bijeenkomst in die maand zal daar ruimschoots aandacht aan besteed worden. Als “vooraankondiging” kunnen wij u al mede delen dat wij met een eigen product zullen komen. Dit “product” zal wat lijken op het Rode Kruis boekje van 1973, maar wij hopen dat het er veel mooier zal uitzien. In het Bulletin van december a.s. zult u er uitgebreid over kunnen lezen. Wij hopen dat veel leden de jubileumbijeenkomst kunnen bijwonen. Maar wij zullen ook met de thuisblijvers en de buitenlandse leden rekening houden.

Huib de Ruiter.

Artikelen en advertenties voor Bulletin 101

Mocht u artikelen willen doen plaatsen in het Bulletin, wilt u deze dan naar de desbetreffende (rubriek)redacteur zenden. Hij verzorgt dit dan in zijn rubriek.

Overige inzendingen (zoals advertenties en mededelingen) en artikelen, deze kunt u aan de eindredacteur zenden.

Voor Bulletin 101 moet één en ander binnen zijn op **VRIJDAG 23 oktober 1998**.

Desbetreffende adressen vindt u op pagina 2 van het omslag.

Annonce

Gevraagd: brieven, kaarten met zegel(s) uit postzegelboekjes, vooral recente jaren, van zoals Scandinavië, Frankrijk, Australië, Nieuw Zeeland etc.

Huib de Ruiter, Koningsvarenstraat 23, 1531 SH Wormer.

Vergaderdata 1998

Zaterdag 19 september : vergadering vindt plaats in de Rustburcht te Rotterdam-zuid.

Zaterdag 12 december : vergadering vindt plaats in de Rustburcht te Rotterdam-zuid.

Van de veilingmeester

De meeste leden zullen inmiddels wel weten dat onze vereniging dit najaar 25 jaar bestaat. Ja, ja, 25 jaar, waar is de tijd gebleven. Ik kan mij herinneren dat ik destijds tijdens de oprichtingsvergadering als lid nummer 7 werd ingeschreven.

Uiteraard wil het bestuur dit heugelijke feit niet zonder meer voorbij laten gaan. Daarom gaan we dat met zijn allen vieren tijdens de bijeenkomst van 12 december 1998.

Het bestuur is druk doende diverse activiteiten te organiseren, onder andere een groots opgezette jubileumveiling en -verloting.

Om één en ander tot een goed einde te brengen doet het bestuur en ondergetekende, een dringend beroep op de medewerking van onze leden.

Voor deze jubileumveiling zoeken wij goed veilingmateriaal. In principe is alles welkom maar het zou zo leuk zijn om tijdens deze bijzondere veiling een aantal topstukken te kunnen veilen.

Weet u wat ook leuk is? **Wij gaan voor deze bijzondere veiling geen retourprovisie heffen.** Dat betekent dat u financieel geen risico loopt indien uw kavel onverhoopt retour mocht gaan. Onze grootgrutter zou dan zeggen "dat is dan mooi meegenomen".

Uiterste datum van inzending voor deze veiling wordt bekend gemaakt in het volgende Bulletin.

G.H.A. van Nuenen, veilingmeester.

Tentoonstellingen/beurzen

EUROPESE VORSTENHUIZEN: postzegeltentoonstelling in het World Trade Centrum, Coolensingel, Rotterdam (Centrum) wordt gehouden op 4, 5 en 6 september 1998.

Openingstijden: vrijdag 4 sept. 11-18 uur; zaterdag 5 sept. 10-18 uur; zondag 6 sept. 10-16 uur.

Toegang gratis.

CINDERELLABEURS: "beurs voor de stiefkinderen van de postzegelverzamelaar".

De tweede Internationale Cinderellabeurs wordt gehouden in het weekeinde van 19 en 20 september 1998, van 10-17 uur, in het Belasting & Douane Museum, Parklaan 14-16 te Rotterdam.

(Tussen de Euromast en Veerhaven in). **Toegang gratis, geldt ook voor het Museum.**

5e NVPH POSTZEGELSHOW: voor het gehele gezin !

Deze 5e postzegelshow wordt gehouden in het Nederlands Congresgebouw te Den Haag, van 8 tot en met 11 oktober 1998.

Openingstijden: donderdag 8 okt. 13-17 uur (stripdag); vrijdag 9, zaterdag 10 en zondag 11 okt. 10-17 uur. **Toegangsprijs: f 10,- !!**

Mijn verzamelgebied is: postzegelboekjes

Dit artikel is met welwillende toestemming van Flip Koeleman en 'alphapost', afdeling Alphen aan den Rijn, overgenomen uit hun verenigingsblad.

Deze woorden zouden gesproken kunnen zijn door de heer Ph.A.J. Koeleman, een bekend verzamelaar, die al ruim 40 jaar lid is van onze vereniging en in Ter Aar woont.

Onlangs was ik op bezoek bij de heer Koeleman om dit artikel voor te bereiden en ik was verbaasd over de enorme verscheidenheid aan postzegelboekjes die hij in de loop der jaren bijeen heeft gebracht. Het is niet de bedoeling in het kader van dit artikel een compleet overzicht te geven van alle bestaande postzegelboekjes, daar zijn handboeken en catalogi voor, maar het lijkt mij wel interessant om u wat meer bekend te maken met de postzegelboekjes van Nederland en de Overzeese gebiedsdelen, via de collectie van de heer Koeleman.

Als postzegelverzamelaars over postzegelboekjes spreken, denken ze meestal aan de automaatboekjes, die vanaf september 1964 door de PTT zijn uitgegeven om via automaten verkocht te worden. Ons verhaal gaat echter veel verder terug, namelijk naar het jaar 1902. Toen verschenen de eerste postzegelboekjes in Nederland. Er verscheen een boekje met zes cijferzegels, catalogusnummer 51, een boekje met zes zegels no. 55, een boekje met zes zegels no. 57 en een boekje met zes zegels no. 63. Deze boekjes waren bestemd voor loketverkoop, want automaten waren er in 1902 natuurlijk nog niet.

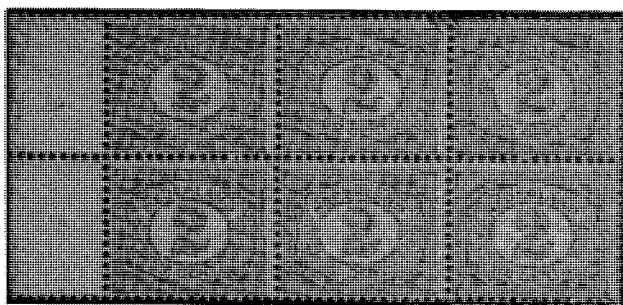
De boekjes bestonden uit een kaftje en een velletje van 6 postzegels met een strook velrand en een schutblaadje ter bescherming. De boekjes waren met een of twee nietjes in elkaar gezet en de prijs bedroeg de waarde van de postzegels plus een cent voor de aanmaakkosten. Deze extra cent zal in de beginjaren van deze eeuw de boekjes niet echt populair gemaakt hebben. Deze "aanmaakcent" werd na korte tijd dan ook afgeschaft, zodat de verkoopprijs van een boekje overeen kwam met de nominale waarde van de postzegels die het bevatte.

Kaft van het boekje N.V.P.H. no. 4 à 24 zegels van 2 cent plus 1 cent extra is 49 cent.

Ook het feit, dat er al spoedig postzegelboekjes in omloop werden gebracht, die postzegels van verschillende waarden bevatten, zal hebben bijgedragen aan de bruikbaarheid van de boekjes.

In 1927 werden zelfs de eerste postzegelboekjes met gelegenhedszegels uitgegeven. Het betrof boekjes met Rode Kruispostzegels. Er waren vier boekjes met verschillende inhoud en met een aan het doel aangepaste kaft. Waarschijnlijk was hier de toeslag de oorzaak van de lage verkoop.

Eén velletje à 6 zegels uit boekje no. 4.

boekjes met zegels met plaatfouten extreem zeldzaam zijn. In de collectie van de heer Koeleman ontbreken ze echter niet.

De Rode Kruisboekjes werden gemaakt met zegels uit de gewone drukvellen, dat houdt in dat alle plaatfoutjes die in de loketvellen voorkwamen, ook in de boekjes werden verwerkt. Dit laatste houdt echter ook in, dat

In oude loketboekjes werden de zegelblaadjes van elkaar gescheiden door beschermblaadjes. Aanvankelijk waren deze blaadjes blanco, maar na intrekking van de cent voor de aanmaakkosten werden deze kosten gedragen door de adverteerders. Ze wilden graag hun reclametekst plaatsen in een gebruiksvoorwerp, dat zo langzamerhand bij steeds meer mensen in gebruik kwam. De P.T.T. ging zelfs zover, dat plaatselijke reclame voor plaatselijke verkoop werd toegepast. Zo zag ik bij voorbeeld een boekje met de reclame "kookt op gas" van het Amsterdamse Gemeentelijke Gasbedrijf. Landelijke adverteerders waren o.a. Singer, Bensdorp, Johan Enschedé, De Amsterdamse Bank etc. Van sommige adverteerders zijn zelfs

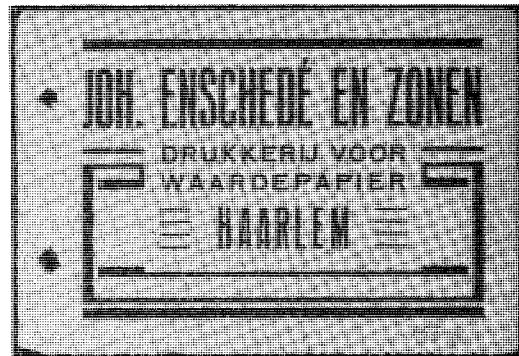

Schutblaadjes uit diverse loketboekjes met particuliere reclameteksten.

meerdere teksten bekend, om zodoende de aandacht op verschillende producten te vestigen. De P.T.T. maakte echter zelf ook gebruik van de kaftjes en schutblaadjes om het publiek te wijzen op de posttarieven en de gebruiksmogelijkheden van de post, de zogenaamde dienstmededelingen.

Schutblad met particuliere reclametekst.

Reclametekst van Joh. Enschedé.

Voor het bijhouden van de blaadjes werd gebruik gemaakt van nikkel- of koperkleurige ringnietjes of van gewone rechte nietjes. Helaas zorgen deze meestal ijzeren nietjes nogal eens voor roestverkleuring op de kaftjes.

Daar de in oude postzegelboekjes verwerkte zegelvelletjes altijd voorzien waren van een witte velrand om ze in de kaftjes te nieten, kunnen er op die randen ook allerlei "randverschijnselen" voorkomen. Zo treffen we o.a. etsingsnummers en randnummers aan, die echter afwijken van de telnummers die op loketvellen voorkomen. De voor postzegelboekjes bestemde zegels werden in het algemeen op speciale vellen gedrukt. Hoewel deze randverschijnselen slecht zichtbaar zijn, omdat ze in de rug van het boekje voorkomen, worden ze toch verzameld. Ik heb er verschillende voorbeelden van gezien. Ook werd mij een soort snijlijn getoond, die op de velrand van sommige blaadjes voorkomt.

Schutblaadjes uit diverse loketboekjes met particuliere reclameteksten.

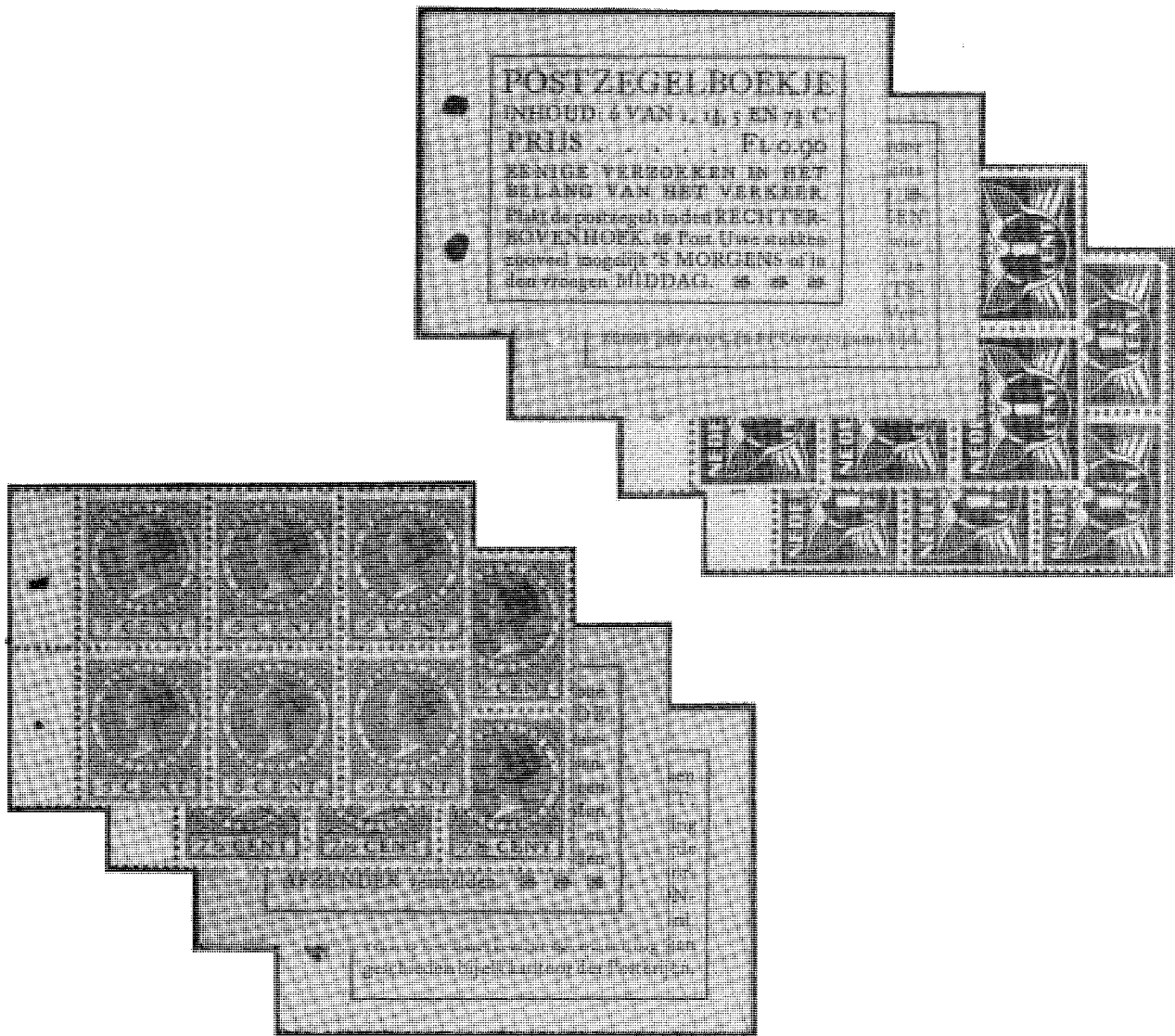
De verzameling van de heer Koeleman gaat echter nog verder. Zo heeft hij de complete oververpakking van een bundel van 25 postzegelboekjes, zoals deze vroeger op de postkantoren werden ingeleverd. Het zijn twee bedrukte papierstroken, die de bundel kruiselings omsloten en zo een goede beveiliging boden. Ook boekjeszegels op brief bevinden zich in de collectie. Meestal zijn ze moeilijk herkenbaar, maar een enkele keer zijn ze gebruikt als heel velletje van zes zegels, inclusief de velrand, met de gaatjes van de ringetjes er nog in en dan gebruikt op een brief. Het moet enorm veel speurwerk hebben gekost voor zo'n stuk aan de verzameling kon worden toegevoegd. Een ander vreemd stuk in de collectie is een bestelformulier uit het jaar 1905, waarmee de postkantoren hun zegelwaarden en postzegelboekjes bij een centraal magazijn konden bestellen.

Tenslotte zag ik nog een vreemd boekje, uiterlijk gelijkend op de andere postzegelboekjes, maar in plaats van gevuld te zijn met postzegels, bevatte het boekje enkele blaadjes met de bekende blauwe luchtpoststrookjes. Of dit boekje te koop of gratis was, vermeldt het kaftje niet.

Wij vroegen aan Flip hoe hij tot dit verzamelgebied is gekomen. "Toen in 1964 de automaatboekjes verschenen en ik die aan mijn verzameling toevoegde, ontdekte ik dat op sommige veilingen wel eens een of meerdere postzegelboekjes, als deel van een partijtje postzegels werden aangeboden. Via mijn vader, die toen ook lid van onze vereniging was, kreeg ik enkele van die oude loketboekjes in mijn bezit en dat wekte mijn belangstelling op. Het oude was voor mijn gevoel mooier en interessanter dan het nieuwe en zo kwam de interesse op gang."

De oude postzegelboekjes, waarvan U een beknopte opgave in de N.V.P.H.-catalogus aantreft, zijn relatief schaars. Dat blijkt direct al uit de prijzen die er voor genoteerd en betaald worden. De oplagen waren vaak zeer laag en het was bovendien voor verzamelaars niet erg interessant om een boekje met zes of meer dezelfde zegels van een algemeen bekende waarde in de verzameling op te nemen en dan ook nog die ene cent extra voor de aanmaakkosten van het boekje te betalen. Bovendien paste zo'n boekje natuurlijk in geen enkel album uit die tijd.

Op de vraag of er veel bekend is over de oude loketboekjes die zijn aangemaakt tot 1950, kreeg ik het handboek/catalogus "Postzegelboekjes Nederland, Nederlands Indië en Curaçao" van E. Horn en de catalogus van De Rooy en Hali te zien. Dit zijn de meest uitvoerige beschrijvingen van postzegelboekjes. Aan het handboek van E. Horn heeft de heer Koeleman zelf ook nog meegewerkt. Inmiddels zijn er trouwens al weer nieuwe gegevens bekend geworden en heb ik stukken gezien die in het handboek van Horn nog niet eens beschreven zijn.

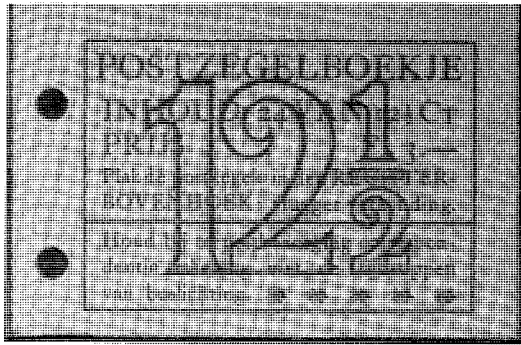

Boekje N.V.P.H. no. 31 uit 1929 in onderdelen. Het geheel werd door twee ringnietjes bij elkaar gehouden.

Het grootste probleem voor uitbreiding van de verzameling is echter de verkrijgbaarheid. Een voortdurend contact met veilinghuizen, handelaren en persoonlijke relaties moet voor de schaarse uitbreiding van de verzameling zorgen. Schaars, ja, dat is waarschijnlijk het beste woord in dit verband. Zeker als men bedenkt dat van enkele boekjes die b.v. in 1940 verschenen, een oplage werd gemaakt van slechts 500, 600 of 1000 stuks. Hierbij moeten we dan ook nog in aanmerking nemen, dat verreweg de meeste boekjes werden gekocht om te frankeren en niet om te verzamelen. Na gebruik werden de kaftjes weggegooid en waren de postzegels onherkenbaar als boekjeszegels.

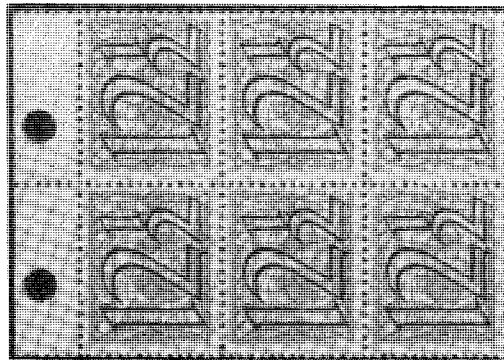
Op de vraag wat één van de mooiste stukken uit de verzameling is, kwam het antwoord dat er een boekje uit het jaar 1926 aanwezig is, waarbij de tekst op de beschermblaadjes ontbreekt. Normaal behoort er op de beschermblaadjes een reclametekst te staan, maar om onduidelijke reden is die achterwege gebleven. Het vinden van zo'n rariteit is natuurlijk iets geweldigs en probeer het dan vervolgens ook nog maar in handen te krijgen. Een zelfde vondst is een postzegelboekje van Nederlands-Indië, N.V.P.H. no. 6 uit het jaar 1914, waarin in plaats van de blauwe 5 cent zegels, de rode zegels van 5 cent zijn verwerkt. Een boekje van deze uitvoering is nog nergens beschreven. Het zou zelfs een proef- of testboekje kunnen zijn.

Zulke stukken zijn echter bijna niet meer te vinden, slechts door zeer veel kennis van het onderwerp en een behoorlijke dosis geluk komt er nog wel eens iets nieuws bij de verzameling, maar het wordt toch steeds moeilijker en het is al gezegd, de prijzen zijn inmiddels schrikbarend hoog geworden.

Loketboekje no. 49 uit 1940. (Voorkaft).

Van Nederlands-Indië zijn er 9 tussen 1904 en 1922 en van hoofdnummers verschenen Een iets minder moeilijk zijn de automaatboekjes, die gekomen. Ook hiervan bestaat verscheidenheid in telblokken, en verschillende bedrukkingen. Bovendien is één van de automaatboekjes, dat ze verschillende waarden kunnen twee zijden ongetand zijn.

Zegelvelletje.

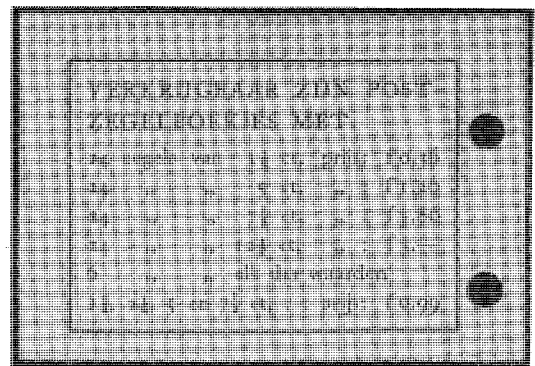
Maar... de echte verzamelaar verzamelt niet alleen deze boekjes en combinaties, hij gaat natuurlijk verder. Er worden dan ook andere bijzonderheden gevonden, zoals proef- en testboekjes, die o.a. gebruikt zijn om vóór de ingebruikname in 1964 de automaten te testen. Sommige van deze boekjes bevatten "dummy"- zegels, andere boekjes zijn voorzien van echte zegels, bestemd voor intern gebruik, maar soms toch vooraf gestempeld om fraude tegen te gaan. Ook van deze automaatboekjes met alle bijzonderheden zijn voorbeelden te zien in deze zeer uitgebreide collectie.

De heer Koeleman was ook nog wel geïnteresseerd in andere verzamelgebieden, maar zijn postzegelboekjes zijn toch favoriet. Zijn aangeboren handelsgeest heeft hem niet alleen in het privé-leven vooruit geholpen, maar maakte ook dat hij in de filatelie nog wel eens een gokje waagde en dan een deel van zijn verzameling van de hand deed om een ander fel begeerd object te kunnen bemachtigen.

Op diverse tentoonstellingen heeft Koeleman hoge bekroningen behaald met deze verzameling. Het is al eerder opgemerkt, op Alphilia '96 werd de collectie geëxposeerd in de Erehof en nog maar kort geleden behaalde hij in Aalsmeer op de tentoonstelling Jub-Postaal '97 verguld zilver met de eremedaille, aangeboden door de Nederlandse Bond van Filatelisten Verenigingen.

Met hartelijk dank aan Ph.A.J. Koeleman.

(M.M. Belonje).

Achterkaft.

De collectie Koeleman is inmiddels al op menige tentoonstelling te zien geweest, maar dat gebeurde meestal op uitnodiging. Zo was een deel van de verzameling enige tijd geleden nog te zien op de tentoonstelling Alphilia '96 in Alphen aan den Rijn, waar de collectie in de erehof prijkte. Om u een indruk te geven van het aantal verschenen loketpostzegelboekjes, de volgende aantallen. Van Nederland verschenen tussen 1902 en 1950 boekjes met 55 N.V.P.H. catalogusnummers, welke echter in speciaal catalogi zijn onderverdeeld in talloze variëteiten.

hoofdnummers verschenen Curaçao zijn er 16 tussen 1905 en 1932.

vervolg op de loketboekjes vanaf 1964 in omloop zijn weer een grote snijlijntjes, versnijdingen

kenmerken van combinaties van zegels van bevatten, die ook nog aan

POSTZEGELBOEKJES 1998 - 1

LAND	DATUM	KATALOGUSNR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD	
ALAND	Mrt 27	Facit H 7	Bezigheden van de jeugd	FIM 19.20	8x2.40m	
ALDERNEY	Mrt 25	SG SB 5	Zwart konijn	GBP 1.60	8x20p	
	Nov 10	SG SB 6	Garrison eiland (II)	GBP 8.40)	?	
ANDORRA fr	Mrt 9	8	Z Comú d'Ordino	FRF 30.00	10xZWA(3.00f)	
ANGUILLA	Mrt 13	SG SB9	Opdrukboekje, diverse inhouden	XCD 9.00	5x30c,5x\$1.50	
ARGENTINIË	Apr 17	1998: 1	Z dichteres Maria Elena Walsh	ARS 3.00	4x75c	
AUSTRALIË	Jan 21	SG SB 119	Z Olympische helden uit het verleden	AUD 5.40	12x45c	
	Jan 7	SG SB 116a	Z Moerasvogels, herdruk 1 koala	AUD 4.50	10x45c	
	Feb 12	SG SB 120	Z Wenszegels, champagneroos	AUD 4.50	10x45c	
	Feb 12	SG SB ?	Z Moerasvogels, proef met pakjes	AUD 9.00	20x45c	
	Apr 21	SG SB 121	Z Boerenbedrijven in Australië	AUD 4.50	10x45c	
	Apr 30	SG SB 122	Z Rock 'n Roll	AUD ?	?	
	Aug 13	SG SB 123	De ware theepot	AUS 9.95	12x45c,2x\$1/1.20+briefkrt	
	BELGIË	Mrt 9	Duson 51/Off. 30	Kunst in België	BEF 68	4x17f
	BOSNIË-HERZ.	Mrt 20	1998: 1	Historische steden	BHD 3.25	0.35+0.70+1.00+1.20
	CANADA	Feb 2	SG SB 219	Canadese vlag met/zonder inscriptie	d CAD 4.50	10x45c
Feb 2		SG SB 220	Canadese vlag met/zonder inscriptie	d CAD 13.50	30x45c	
Apr 14		SG ?	Z ATM-boekjesvelletje	CAD 8.10	18x45c	
Apr 16		SG SB 221	d Fopvliegen	CAD 5.40	12x45c	

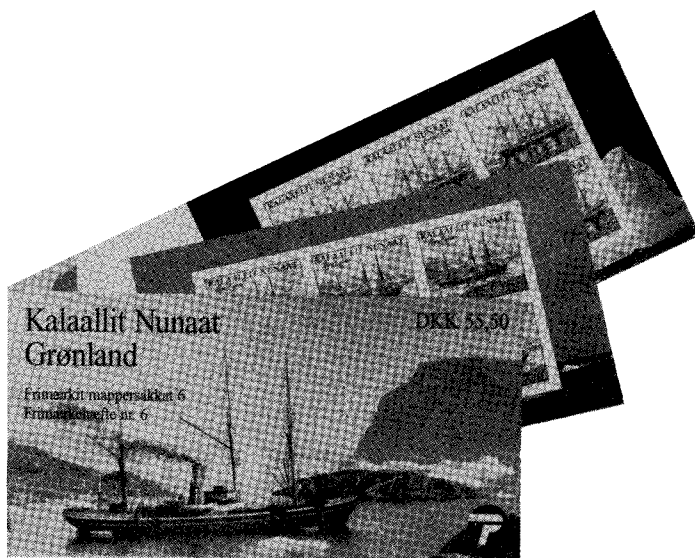

	Jun 17	SG SB 222	d Kanalen in Canada	CAD 4.50	10x45c
	?	SG SB 219a	Canadese vlag, nieuwe kaft	d CAD 4.50	10x45c
	?	SG SB 220a	Canadese vlag, nieuwe kaft	d CAD 13.50	30x45c
CHILI	Feb 2	50/51	Honden, normaal en 'D.S.No 20'-versie	CLP 12.00	10x\$1.20
DENEMARKEN	Jan 22	Boom/Facit S92	Eeuwfeest Organisatie Arbeidsmarkt	DKK 37.50	10x375ø
	Jan 22	Boom/Facit S93	Eeuwfeest Organisatie Arbeidsmarkt	DKK 50	10x500ø
	Mrt 26	Boom/Facit S94	Roskilde 1000 jaar	DKK 37.50	10x375ø

	Mrt 26	Boom/Facit HA27	A Koningin + Cijfer C19	DKK 10	2x3.75,5x0.50,2x0.25
	Mei 28	Boom/Facit S95	Post & Tele Museum	DKK 37.50	10x375ø
	Mei 28	Boom/Facit S96	Diversen (Museum-Vakbond-Roskilde)	DKK 40	8x375,2x500ø
	Mei 28	Boom/Facit MA5	Minivelletjes Post & Tele Museum	DKK 45	2x375,450,550,875ø
DUITSLAND	Jan 22	Michel MH 36	A Goethe en Schiller	a DEM 10	10x100pf
	Apr 16	?	Postkaartenboekje Goethe en Schiller	DEM 10	10x100pf
	Jul 16	Michel MH 37	Nördlingen 1100 jaar	DEM 11	10x110pf

POSTZEGELBOEKJES 1998 - 2

LAND	DATUM	KATALOGUSNR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD
FAEROER	Feb 23	Facit H 12	Standvogels: merel en spreeuw	DKK 45	10x45ø
	Sep 14	Facit H 13	Kerstzegels: kerk te Toftir	DKK 45	10x45ø
FINLAND	Jan 15	Facit H 40	Moomins	FIM 11.20	4xZWA(2.80m)
	Jun 4	Facit H 41	Jonge hondjes	FIM 22.40	8x2.80m
	Oct 9	Facit H 42	Finse ontwerpen	FIM 16.80	6x2.80m
FRANKRIJK	Feb 16	Yvert 1109	ZA Marianne, boekje voor DAB-automaat	FRF (60.00)	20xZWA(3.00F)
	Feb 21	Yvert 3512	Dag van de Postzegel: type Blanc	FRF 22.80	4x3.00F,3x3.00+0.60F
	Feb 28	Yvert 3018	Z WK Voetbal: ronde postzegels	FRF 30.00	10x3.00F
	Mrt 13	Yvert 1110	Z Marianne, 'le timbre-le facteur'	FRF (30.00)	10xZWA(3.00F)
	Mei 9	Yvert 3019	Z De brief in de loop der tijden	FRF 36.00	12x3.00F
	Sep 12	Yvert 1111	Z Marianne, Philexfrance 99	FRF (30.00)	10xZWA(3.00F)
	?	Yvert 2047	Rode Kruis: eindejaars feestagen	FRF ?	?
GIBRALTAR	Aug 1	SG SB 12	Nelson	GBP 5.00	?
GRIEKENLAND	Mei 15	WBC 34	Europa	GRD 6.20?	2x140,170dr

GROENLAND	Aug 20	Facit H 7	Scandinavische zeilschepen	DKK 55.50	?
	Nov 12	Facit H 8	Kerstboekje	DKK 55.25	?
GR.BRITAIN	Jan 5	SG KX 11	Bloemenzegels, chocolade-aanbieding	GBP 2.60	10xZWA(26p)1e kl
	Feb 2	SG HD 45?	Disney's Animal Kingdom/Florida	a GBP 2.60	10xZWA(26p)1e kl
	Mrt 10	SG DX 20	Stamp Show 2000 (Wildingzegels)	GBP 7.49	10x20p,14x26p,5x37p
	Apr 27	SG HD 46	Woolworth promotieboekje	GNP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl
	Mei 5	SG	Tarief voor Europa	GBP 1.20	4x30p
	Mei 5	SG HD 47	Eerste boekjes van De La Rue	a GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl
	Mei 5	SG HC 22	Eerste boekjes van De La Rue	a GBP (2.00)	10xZWA(20p)2e kl
	Mei 5	SG HA 12	Nieuwe tarieven, Walsall	GBP (0.80)	4xZWA(20p)2e kl
	Mei 5	SG HB 16	Nieuwe tarieven, Walsall	GBP (1.04)	4xZWA(26p)1e kl
	Mei 5	SG GL 2	Nieuwe tarieven, Walsall	GBP 1.48	4x37p
	Mei 5	SG GR 2	Nieuwe tarieven, Walsall	GBP 2.52	4x63p
	Mei 5	SG HD 48	Nieuwe tarieven, Walsall	GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl
	Mei 5	SG FH 43	A Nieuwe tarieven, Questa	GBP 1.00	3x26,1x20,1x1p
	Mei 5	SG FW 11	A Nieuwe tarieven, Questa	GBP 2.00	7x26,1x20p
	Mei 5	SG HC 23	Nieuwe tarieven, Questa	GBP (2.00)	10xZWA(20p)2e kl
	Jul 1	SG HD 49	Royal Mail promotieboekje (Camcorder)	a GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl
	Okt 13	SG DX 21	Snelheid: Sir Malcolm Campbell	GBP ?	?
	Nov 2	SG LX ?	Kerstboekjes	GBP ?	?
GUERNSEY	Feb 10	SG SB 63	Wandtapijten	GBP 7.50	3x 10x25p
	Mrt 25	SG SB 64	Z Schatten van het eiland	GBP (1.60)	8xZWA(20p)
	Mrt 25	SG SB 65	Z Schatten van het eiland	GBP (2.00)	8xZWA(25p)
HONGARIJE	Mrt 31	1998: 1	Art Nouveau, keramiek, vaas met vrouw	HUF 200	10x20fr
	Mrt 31	1998: 2	Art Nouveau, keramiek, vaas met vlinders	HUF 240	10x24fr
	Mrt 31	1998: 3	Art Nouveau, keramiek, tulepnaas	HUF 300	10x30fr
	Aug 31	1998: 4	Spoorwegen	HUF ?	10x?
HONG KONG	Jan 4	SG SB 48	Jaar van de tijger	HKD 26.40	6x\$1.30,6x\$3.10

POSTZEGELBOEKJES 1998 - 3

LAND	DATUM	KATALOGUSNR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD
IERLAND	Jan 26	SG SB 62/WBC 64	Liefdes-/wenszegels	IEP 2.56	8x32p
	Feb 24	SG SB 63/WBC 65	Pioniers Ierse luchtvaart	IEP 5.20	3x28,6x32,2x44,3x52p
	Apr 2	SG SB 64/WBC 66	Vogels	IEP 1.00	1x4,3x32p
	Mei 6	SG SB 65/WBC 67	Wenszegelboekje	IEP 2.40	8x30p
ISRAËL	Jul 20	SG SB 66/WBC 68	Race zeilschepen	IEP 2.65	?
	Feb 17	WBC 32	50 jaar onafhankelijkheid (Srukik)	NIS (33)	20xZWA(1.65)
	Mei 13	WBC 33	50 jaar Israël, grootformaat	NIS 13.20	6x2.20sh
ITALIË	Mei 13	WBC 34	Dieren	NIS 3.60	6x60ag
	Mrt 23	WBC 18	ITALIA 98 tentoonstelling	ITL 6000	8x750 l
JAPAN	Oct 28	WBC 19	MILANO 98	ITL ? Euro?	?
	Jul 23	JSDA UP66	Dag van het Schrijven	JPY 650	5x50,80¥
JERSEY	Apr 2	SG SB 56	Transport: bussen	GBP 8.72	4x20,24,31,37,43,64p
JOEGOSL.	Nov 3	Michel 9	Spoorwegen	YUM 15.00	6x2.50d
KOREA-NOORD	Feb 7	WBC 57	Olympische Winterspelen (+10j)	KPW 2.50	4x20,4x40j
	Mrt 6	WBC 58	Dieren geschilderd op edelstenen (+10j)	KPW 4.10	8x50j

KUWEIT	Mei 5	WBC 59	Wereldkampioenschap Voetbal (+10j)	KPW 4.10	5x30,5x50j
	Jun 15	WBC 60	Uitvinder vinalon (+10j)	KPW 4.10	10x40j
	Aug 10	WBC 61	Broderie (handborduurwerk)	KPW 3.90	?
MAN,EILAND	Mrt ?	WBC 9	Martelaren oorlog met Irak	KWD 0.450	2x25,50,150 fils
	Apr 14	WBC 10	Kuweit van voor het olie-tijdperk	KWD 0.925	1x25,50,100,150,250,350f
	Feb 12	SG SB 47	A Bloemenzegels	GBP 1.00	2x4,21,25p
MAYOTTE	Mrt 14	SG SB 48	Oceaanzegels	GBP 3.92	2x10,31,63;3x21,25p
	Mei 2	SG SB 49	Stoomtreinen 125 jaar	GBP 4.05	2x21,25;4x31;3x63p
	Apr 15	1	Z Marianne van 14 juli, met opdruk	FRF (30)	10xZWA(3f)
NAMIBIË	Apr 1	9	Uilen	NAD 7.35	1x55c,2x\$1.50,\$1.90
	Aug 3	10	Greetings	NAD ?	?
	Feb 17	De Rooy 50	Vier jaargetijden	NLG 3.20	4x80c
N.W.CALEDON	Jan 2	Yvert 11	Z Cagou	XPF 700	10xZWA(70f)
	Jun 16	Yvert 12	Cultureel Centrum TJIBAOU	XPF 1650	?
	Jan 14	SG SB 89	Z Landschappen	NZD 4.00	10x40c
N.ZEELAND	Jan 14	SG SB 90	Podiumkunstenaars	NZD 13.40	2x40,80,\$1,1.20,1.50,1.80
	Apr 15	SG SB 91	Z Wenszegels	NZD 4.00	10x40c
	Sep 2	SG SB 92	Z Kerstmis	NZD 4.00	10x40c
NOORWEGEN	Oct 7	SG SB 93	Z Stadssymbolen	NZD 4.00	10x40c
	Jan 2	WBC/NK H 101	Waterjuffer en sprinkhaan	c NOK 30.40	8x3.80kr
	Apr 20	WBC/NK H 102	Toerisme: Holmenkollen	c NOK 30.40	8x3.80kr
NORFOLK EIL.	Apr 20	WBC/NK H 103	Toerisme: Alesund	c NOK 36.00	8x4.50kr
	Apr 20	WBC/NK H 104	Toerisme: Hamarøy	c NOK 44.00	8x5.50kr
	Apr 20	Locaal Egersund 1	Egersund 200 jaar (+5)	NOK 43	10x3.80kr
S.PIERRE & M.	Apr 20	Locaal Egersund 2	Egersund 200 jaar (+5)	NOK 65	10x6.00kr
	Nov 20	WBC/NK H 105	Kerstmis	c NOK 30.40	8x3.40kr
	Feb 27	SG SB9	Tekeningen van Hilder, lokaal gemaakt	AUD 2.00	40x5c
POLEN	Apr 8	Yvert 5	M'Luquet, Eiffeltorenkafje	FRF (30)	10xTVP(3f)
	Feb 1	WBC 25a	A Provisorisch boekje Poznań 9	PLN 5.50	4x5,4x50gr
	Feb 1	WBC26a	A Provisorisch boekje Poznań 9	PLN 6.50	4x5,4x60gr
POLEN	Feb 1	WBC 27a	A Provisorisch boekje Szscecin	PLN 2.20	4x5,4x50gr
	Feb 1	WBC 28a	A Provisorisch boekje Szscecin	PLN 2.60	4x5,4x60gr

POSTZEGELBOEKJES 1998 - 4

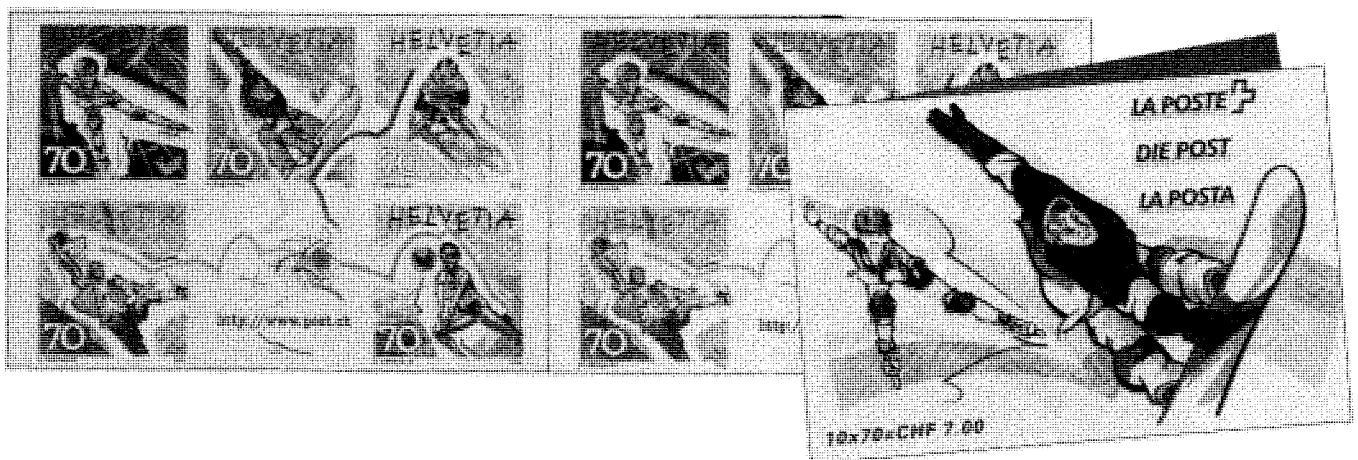
LAND	DATUM	KATALOGUSNR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD	
POLEN	Mrt 3	WBC 31	A Automaatboekje	PLN 2.20	4x55gr	
	Mrt 3	WBC 32	A Automaatboekje	PLN 2.60	4x65gr	
PORTUGAL	Jan 28	WBC 57 (79)	Genie 350 jaar: vestingen	PTE 370	1x50,80,100,140e	
	Mrt 20	WBC 58 (80)	Beroepen 19e eeuw: aardewerkverkoper	PTE 500	10x50e	
SAINT PIERRE	Mrt 20	WBC 59 (81)	Beroepen 19e eeuw: eierenverkoper	PTE 850	10x85e	
	Apr 8	5	Z Marianne van 14 juli, met opdruk	FRF (30)	10xZWA(3f)	
SAN MARINO	Mei 28	6	WK Voetbal FRANCE 98	ITL 7050	4x650,800,900 l	
SINGAPORE	Mei 20	SG SB 33	Z Wenszegels 'hello'	SGD (2.20)	10xZWA(22c)	
	Jun 5	SG SB 34	Z Dieren (25 jaar dierentuin Singapore)	SGD (2.20)	10xZWA(22c)	
SLOWAKIJE	Jun 5	SG SB 35	Z Dieren (25 jaar dierentuin Singapore)	SGD (2.20)	10xZWA(22c)	
	Jan 1	23	5 Jaar Republiek	SKK 40	10x4sk	
	Mrt 3	24	Pasen	SKK 30	10x3sk	
	Mei 5	25	Pinksteren	SKK 40	10x4sk	
	Jun 1	26	Kindercentrum	SKK 30	10x3sk	
	Okt 5	27	Ekotopfilm	SKK 40	10x4sk	
	Nov 3	28	Kerstmis	SKK 30	10x3sk	
	Dec 18	29	Dag van de Postzegel	SKK 36	9x4sk	
	Mei 20	10	Koning Don Juan Carlos I	ESP	?x100,200,300,500ptas	
	SPANJE	Jan 10	WBC 283/86	Nationale Dag van het Kind (4 types)	THB 10	5x2 baht
Jan 17		WBC 287	Tandheelkundig Congres	THB 10	5x2 baht	
THAILAND	Feb 3	WBC 288	50e Verjaardag Veteranendag	THB 10	5x2 baht	
	Mrt 27	WBC 289	Rode Kruis 1998 (afb kon.Sirikit)	THB 10	5x2 baht	
	Apr 13	WBC 290	Songkran-Dag	THB 10	5x2 baht	
	Apr 13	WBC 291	Wild dieren ('vissende kat')	THB 10	5x2 baht	
	Apr 15	WBC 292	50 Jaar AUROTHAI	THB 10	5x2 baht	
	Mei 10	WBC 293	Boeddhistische Dag	THB 10	5x2 baht	
	Mei 19	WBC 294	75 Sterfdag admiraal prins Kartiwongse	THB 10	5x2 baht	
	Jun 15	WBC 295	Propaganda voor vorming en onderwijs	THB 10	5x2 baht	
	Jul 19	WBC 296	Jaar van de Oceaan (dolfijn)	THB 10	5x2 baht	
	Aug 1	WBC 297	60e Verjaardag Irrigatiewerken	THB 10	5x2 baht	
	Aug 4	WBC 298	Nationale Dag van de Communicatie	THB 10	5x2 baht	
	Aug 19	WBC 299	Politieke faculteit Universiteit	THB 10	5x2 baht	
	Sep 5	WBC 300	Open Universiteit	THB 10	5x2 baht	
	Sep 15	WBC 301/02	Chinese stenen beelden, 2 boekjes	THB 10	5x2 baht	
	Okt 3	WBC 303/04	Internationale Briefschrijfdag, 2 boekjes	THB 10	5x2 baht	
	Okt 8	WBC 305	Lions Club in Thailand	THB 10	5x2 baht	
	TSJECHIË	Jan 20	52	Traditie Tsjech. postzegel PRAGA 98	CZK 100.80	8x12.60kr
		Feb 4	53	Liefde	CZK 20	5x4k
		Mrt 25	54	Pasen	CZK 20	5x4k
		Apr 23	55/56	Beschermde dieren: patrijs en korhoen	CZK 23	5x4.60k

TUVALU	Apr 23	57/58	Beschermde dieren: edelhert en eland	CZK 40	5x8k
	Mei 27	59	Voor het kind	CZK 24	6x4k
	Mei 27	60	Voor het kind	CZK 27.60	6x4.60k
	Nov 18	61/62	Kerstmis	CZK ?	?
	Apr ?	SG SB 8	Vissen	AUD 5.60	4x25,30,40,45c

POSTZEGELBOEKJES 1998 - 5

LAND	DATUM	KATALOGUSNR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD
VER.NATIES	Dec 4	7	Slot Schönbrunn, kantoor New York	USD ?	?
	Dec 4	8	Slot Schönbrunn, kantoor Genève	CHF ?	?
	Dec 4	9	Slot Schönbrunn, kantoor Wenen	ATS ?	?
VER.STATEN	Jan ?	Pane 3049a	Z Gele roos, tekst 'Marrow Donor'	USD 6.40	20x32c
	Apr ?	Scott BK 226a?	Z Vlag boven bordes, tekst 'Marrow Donor'	USD 6.40	20x32c
	Apr 27	Scott BK ?	Z Sylvester & Tweety, normaal	USD 3.20	10x32c
	Apr 27	Scott BK ?	Z idem, verzamelersversie (1 zegel ongetand)	USD 3.20	10x32c
IJSLAND	Mei 12	Facit H 40	Europa 1998	ISK 450	10x45kr
	Mei 12	Facit H 41	Europa 1998	ISK 650	10x65kr
ZUID-AFRIKA	Jan ?	WBC 41, SG SB 42	Kruger National Park Eeuwfeest	ZAR (13)	10xZWA (1.30R)
	Feb 12	WBC 42, SG SB 43	Technologie	ZAR (11)	10xZWA(1.10R)
	Jun ?	?	Rhino boekje, herdruk	ZAR ?	?
	Jun 28	WBC 43, SG SB 44	Vroege geschiedenis Zuid-Afrika	ZAR (13)	10xZWA(1.30R)
	Aug 16	?	Zuid-Afrikaanse vogels	ZAR ?	?
	Aug ?	?	Rhino-boekje, herdruk	ZAR ?	?
	Sep ?	?	My mense, my plek, my land	ZAR ?	?
	Okt ?	?	Walvissen	ZAR ?	?
ZWEDEN	Jan 15	Facit H 491	a Moderne Museum Skeppsholmen	SEK (30.00)	6xZWA(5kr)1e kl
	Jan 15	Facit H 492	a Valentijnsdag	SEK (30.00)	6xZWA(5kr)1e kl
	Mrt 19	Facit H 493	a Kunstnijverheid	SEK 32.00	4x8 kr
	Mrt 19	Facit H 494	a Zweedse huizen 4	SEK (25.00)	5xZWA(5kr)1e kl
	Mrt 19	Facit HTU 10a	Toeristenboekje: hotels, doffe gom	SEK (40.00)	12xZWA
	Mrt 19	Facit HTU 12	Toeristenboekje: vliegtuig TP	SEK (40.00)	12xZWA
	Mei 14	Facit H 495	a Bloemen in violet en rozerood	SEK (50.00)	10xZWA(5k4)1e kl
	Mei 14	Facit H 496	a Stockholm, stad aan het water	SEK (30.00)	6xZWA(5kr)1e kl
	Mei 14	Facit H 497	a Stockholm, Cult. Hoofdstad van Europa	SEK 28.00	4x7kr
	Mei 14	Facit H 498	a Europa: Midzomerfeest en kreeftpremière	SEK 28.00	4x7kr
	Aug 20	Facit H 499	a Wenszegels: gebak	SEK (30.00)	6xZWA(5kr)1e kl
	Oct 3	Facit H 500	a Deze eeuw: 1900-1938	SEK ?	?
	Oct 3	Facit H 501	a Nobelprijswinnaars: literatuur	SEK ?	?
	Nov 19	Facit H 502	a Kerstmis 1998	SEK ?	?
ZWITSERL.	Mei 12	Michel 0-110	Pro Patria (+ 80c)	CHF 13.80	10x90+40c

Sep 8   Michel 0-111   Z Jeugd en Sport   CHF 7.00   10x70c

Walter de Rooy, 20 juli 1998

- * = nieuw land of gebied
a = telblok op elk 25/50e boekje
b = komt voor links/rechts of boven/onder geplakt
c = komt voor met of zonder nummer op marge, en al of niet doorgeperforeerde marge
d = bestaat in twee versies: zonder tekst op marge en geseald of met teksten en niet geseald (voor verzamelaars)
- A = automaatboekje
M - 'Makeshift' automaatboekje USA (alleen lokaal verkrijgbaar)
P = Pakje: 20 strips van vijf zegels, bijeen geniet
Z = boekje met zelfklevende zegels

BOEKJE MET TRENDY SPORTEN IN ZWITSERLAND

Na de positieve ervaringen met het eerste boekje zelfklevende zegels (1996, tienmaal 90c), besloot de Zwitserse post nu ook met een boekje met tien 70-centzegels te komen. Ook dit land kiest voor het handige credit card-formaat. Beweerd wordt dat de zegels gemakkelijk af te weken zijn: even in een lauw of koud water en vervolgens onder enige druk laten drogen. Het boekje verschijnt op 8 september en bevat tweemaal vijf actiemomenten van bij de jeugd momenteel erg populaire sporten: skating, snowboarden, mountain biken, streetball en en beach volleyball. Allevijf uit de Verenigde Staten overgewaaid trends. Het boekje zal ongetwijfeld bij de jeugd in de smaak vallen. De trendy toevoeging van het internetadres van de Zwitserse Post (op twee zegels in het boekje) is dan ook niet geheel toevallig.

WEET U AL ...

- ... dat de Amerikaanse post binnen afzienbare tijd haar basistarief (32c) met 1c gaat verhogen?
- ... dat de Ierse post daarentegen haar tarief op 1 april jl. met 2p verlaagde.
- ... dat zij daarom het op 26 januari uitgegeven wensboekje (achtmaal 32p) op 6 mei opnieuw uitgaf, met dezelfde postzegels, maar nu in de waarde van 30p.
- ... dat er niet zo veel postdiensten zijn die erachter komen dat tarieven niet alleen verhoogd kunnen worden.
- ... dat Nieuw-Zeeland al in 1995 haar basistarief verlaagde van 45 naar 40c en dit tarief nog steeds handhaaft.
- ... dat we overigens de Nederlandse tarieven niet echt hoog hoeven te noemen in vergelijking met de ons omringende landen.
- ... dat Duitsland daarbij wel de kroon spant: een brief versturen kost er ruim 50% meer dan hier!
- ... dat Groot-Brittannië nu al bekend maakt dat zij op 12 mei 1999 een speciaal herdenkingsboekje 'Luchtbrug Berlijn' uit zal geven. Dat is dan precies 50 jaar na het beëindigen van de Russische blokkade.
- ... dat het boekje speciale postzegels en labels als inhoud krijgt en langer dan gewoonlijk in de verkoop zal blijven.
- ... dat Zweden op 20 augustus een boekje met zes taarten uitgeeft!
- ... dat de zes lekkerste Zweedse taartsoorten zijn afgebeeld:

- * prinsessetaart (eens de favoriete taart van een prinses)
- * Gustaaf Adolftaart (helemaal uit 1632!)
- * Napoleontaart (bladerdeeg met slagroom)
- * mokkataart (naar Frans voorbeeld)
- * nationale taart (6 juni, nationale feestdag)
- * semla (afkomstig uit Semel in Duitsland)

... dat de plaatjes overigens figuratieve weefsels in de vorm van borduurwerk betreffen.

EINDE DE ROOIJ?

Nadat de laatste editie van de De Rooij 'Katalogus Postzegel- en Automaatboekjes Nederland' alweer van vier jaren geleden dateerde en omdat het vanwege de hoge kosten niet aantrekkelijk was nog met een nieuwe editie van de boekjeskatalogus te komen, hebben de uitgevers van de 'Speciale Catalogus van de Postzegels van Nederland en Overzeese Rijksdelen' (de N.V.P.H. dus) en De Rooij elkaar gevonden in de komende 1999-editie van de 'Speciale'. Het boekjesgedeelte in de huidige N.V.P.H.-catalogus onderscheidt alleen nog maar hoofdnummers en sinds enige tijd ook de boekjes met telblok. Hoewel of - beter eigenlijk - omdat de catalogusredactie de nummering en codering de laatste jaren al aardig in overeenstemming met 'De Rooij' had gebracht, moest er toch nog even enige juridische strijd geleverd worden voor het tot een innig samengaan kwam.

In de in september te verschijnen editie blijft het huidige boekjesgedeelte ongewijzigd. Ook de combinaties staan er nog tussen. Aansluitend op dit algemene deel volgt dan een circa 20 bladzijden tellend katern waarin alle bijzonderheden aan bod komen. Dit is natuurlijk niet echt handig, maar praktische bezwaren verhinderden het in elkaar opgaan van beide delen. Misschien gebeurt het alsnog komend jaar.

Van elk boekje worden, voor zover van toepassing, variëteiten, registerstrepen, snijlijnen, versnijdingen en andere bijzonderheden vermeld. Afwijkingen die bij veel boekjes kunnen voorkomen (zegelverschuiving, losse zegelinhoud, gedecentreerd gesneden of geperforeerd, kaftpaar met gekapt telblok, volledige perforatie rechts e.d.) staan alleen in het inleidend gedeelte met een pluswaardering. Daarentegen zijn alle bekende versnijdingen bij de boekjes zelf opgenomen.

Het gedeelte bevat enige tientallen afbeeldingen van bijzondere boekjes. Daarbij bevinden zich ook enige nogal spectaculaire objecten als 'boekje 1.14' en 'boekje 2.80', alsmede het bijna unieke boekje 27a waarbij de beeltenis van Beatrix op de 70-centzegels ontbreekt. De leden van Postuumaat zullen wellicht blij zijn met een compleet overzicht van de tien kaftvariëteiten van de handgemaakte boekjes 1 en 2.

Voor een aantal afbeeldingen werd gebruikt gemaakt van boekjes uit de collecties van onze leden Hannie van Grootheest en Johan de Beaufort.

De Rooij/Hali

John Hali en ik startten in 1972 met hun 'Speciale Katalogus en Dokumentatie Automaatboekjes Nederland'. Er volgden heel wat edities. Ook verschenen boekjescatalogi van Canada en Suriname/Nederlandse Antillen/Indonesië. Na het overlijden van John Hali in 1987 kwamen er - hoewel tweejaarlijks - nog een aantal 'De Rooij-edities'. Daar is nu definitief een einde aan gekomen.

Treurnis is onnodig, omdat die ene NVPH-catalogus ook dit verzamelgebied nu gespecialiseerd aan zijn gebruikers aanbiedt. En een bewerking van het boekjesgedeelte 1902 - 1950 staat op de rol.

Wie herinnert zich de allereerste De Rooij/Hali uit 1972 nog? En wie heeft hem eigenlijk nog in bezit??

Enkele prijzen van toen:

1 Mz	10.--
3yW versnijding C	250.--
6b	10.--
6b telblok	11.--
8c	2.20
9b	10.--
9d	3.50
9dF	3.--
9e	2.50
9eF	3.--
9eF telblok	3.30

dR

■ Scheefgesneden boekje 43D

Op de bijeenkomst van onze vereniging op zaterdag 13 juni 1998 liet een van de aanwezige leden mij een boekje 43D zien waarvan kaft en inhoud scheef waren gesneden, zoals we dat van de boekjes 1 en 2 kennen. De eigenaar zal me nog een kopie sturen om af te beelden in het Bulletin. Het betreft hier de nieuwe oplage van boekje 43D met 20 inkepingen in de kaft (Bulletin 96, pag.6 en Bulletin 98, pag.15-16).

■ Boekjesautomaten

De heer W.de Rooy meldde in Bulletin 99 dat hij een lijst had ontvangen van alle in Nederland in bedrijf zijnde boekjesautomaten. Hij was zo vriendelijk mij een kopie te sturen.

Na het ontvangen van deze lijst ben ik gestart met een onderzoek of deze lijst wel klopt. Inmiddels ben ik er van overtuigd dat er in Nederland géén 406 boekjesautomaten meer in bedrijf /aanwezig zijn. In Rotterdam bijvoorbeeld zouden er nu nog 12 in bedrijf zijn, in 's-Gravenhage 7, in Amsterdam 7 en in Breda 17 stuks. Hieronder volgen enkele namen van plaatsen waar een automaat aanwezig zou zijn;

- 's-Gravendeel: Vlasakker 1, 3295 SH.
- Aarle Rixtel: Kouwenberg 1, 5735 GM.
- Achtmaal: Past.de Bakkerstraat, 4881 AC.
- Afferden (LB): Dorpstraat 44, 5851 AK.
- Alphen a/d Rijn: Herenhof 10, 2402 DH.

Als u in de buurt van zo'n plaats woont, zou u dan willen kijken of die automaat er al of niet staat en mij een berichtje sturen? Bij voorbaat mijn dank.

In het volgende Bulletin kom ik met een nieuw lijstje.

■ Smalle balkjes bij boekje 10aF

De heer Franke is een onderzoek gestart naar de verschillende diktes van de tekstbalkjes bij boekje 10aF en vraagt nogmaals aan de leden om de bij hen in bezit zijnde boekjes op te meten en de meetresultaten aan hem door te geven, enkele leden hebben al gereageerd op de vorige oproep met het tot nu toe volgende resultaat.

De heer Franke schrijft het volgende:

De resultaten staan, samen met mijn eerdere bevindingen, samengevat in onderstaande tabel en de grafiek op de volgende bladzijde. NB de kolom 10a is een optelling van 10aD, 10aW en 10aF.

Van de afzonderlijke boekjes heeft alleen 10aW de vorm van een willekeurige spreiding (normaal verdeling). De andere boekjes lijken niet normaal verdeeld te zijn, het aantal is echter te klein om deze conclusie hard te trekken. Als zoals de Hr.Matser stelt voor de 10a boekjes dezelfde tekstcilinder gebruikt is dan mogen we de boekjes bij elkaar nemen wat "kolom 10a" oplevert. Deze verdeling lijkt eveneens niet op een normaal-verdeling maar op het bestaan van 4 verschillende balkjes.

De 1.9mm en de 2.4mm moeten dan beschouwd worden als "toevalligheden" mogelijk toe te schrijven aan de factoren die de heer Matser toeschrijft aan het bestaan van de hele spreiding.

mm	10aF	10aW	10aD	10a
1.9		1		1
2	5	8	6	19
2.1	5	16	27	48
2.2	12	18	19	49
2.3	4	10	30	44
2.4	1	1	2	4
	27	54	84	165

Een tweede ondersteuning voor het afwijzen van een toevalligheid is de constatering dat van alle snijlijn-12mm-paren van 10aD de 8 mm een balkje van 2.3mm had en van 2.1mm. De conclusie die hieruit getrokken kan worden is dat op één en dezelfde cilinder een balkje van 2.3mm en 2.1mm (naast elkaar) voorkomt.

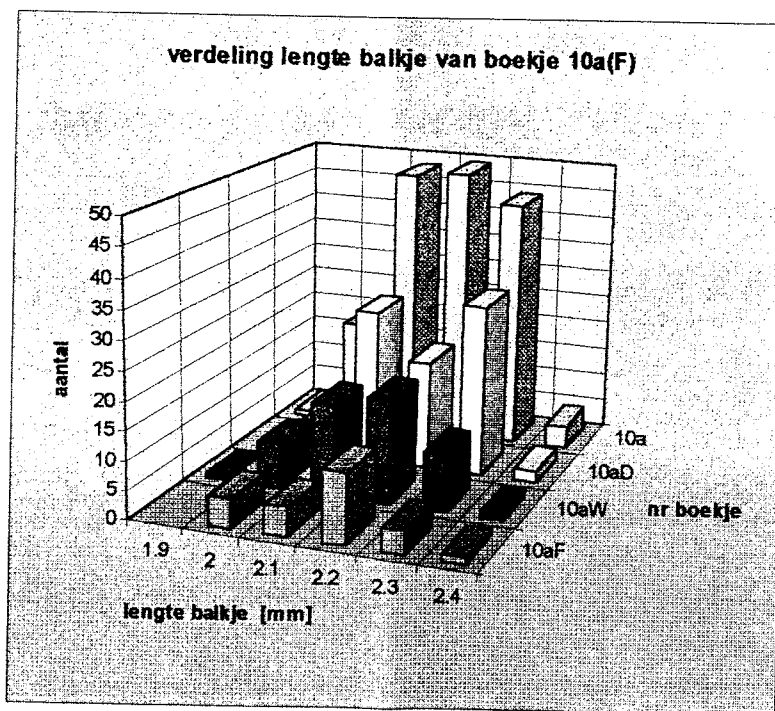
Als laatste punt tegen een normaal verdeling is de constatering dat in geen van de andere boekjes een meetbaar verschil in de dikte van het tekstbalkje (+/-0.5 mm) gevonden kon worden. Als de spreiding in 10a op toeval (inkt uitvloeit, meet-onnauwkeurigheid of anders) berust moet dit ook (dezelfde) spreiding in deze boekjes geven.

Mijn voorlopige conclusie is dat de spreiding in de dikte van het tekstbalkje van boekje 10a(D,W en F) niet op toeval berust.

Er zijn op de cilinder(s) 4 naar dikte onderscheidbare tekstbalkjes geweest. Het is niet noodzakelijk c.q. aannemelijk dat er 4 cilinders gebruikt zijn, gelet op het feit dat snijlijn paren met verschillende balkjes gevonden zijn.

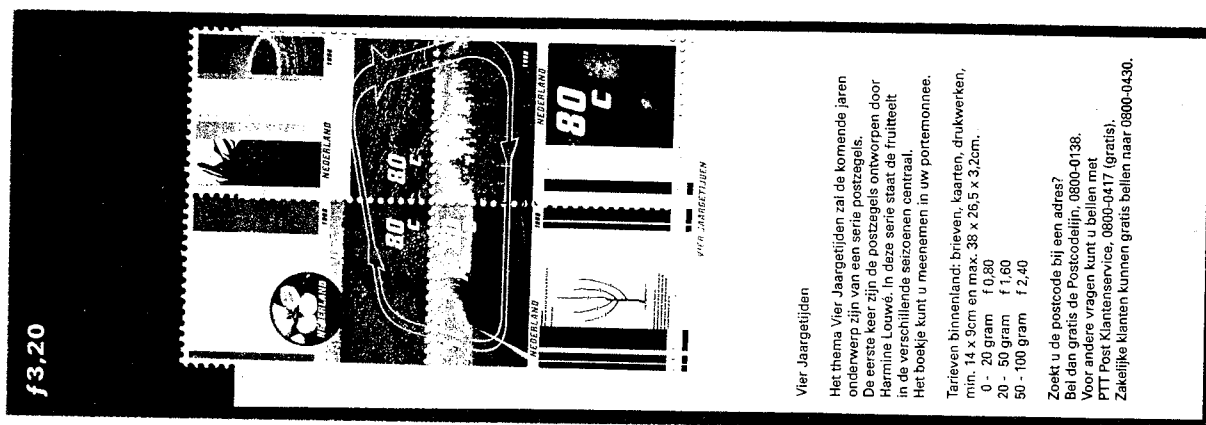
Indien in de toekomst meer boekjes van gespreide herkomst aan de dataset toegevoegd kunnen worden dan kan met een statistisch rekenprogramma de kans op een normaalverdeling berekend worden.

Bert Franke, Rijksstraatweg 266, 9752 CL Haren(gn)

■ Naar rechts ingeplakt boekje 50 Vier Jaargetijden

Van het Vier Jaargetijden-boekje werd een exemplaar gevonden waarbij de inhoud naar rechts verschoven is ingeplakt (zie afb. hieronder). Heeft u ook zo'n boekje maar dan, zodat de perforatie buiten het kaftje komt of/en aangesneden is? Stuur mij dan een berichtje en/of een kopie van het boekje. Bijvoorbaat mijn dank. Mar Struijs; Jacob van Dijkstraat 4, 3131 MG Vlaardingen; tel.010 4340293.

■ Mar Struijs, 01.08.1998

■ Nieuwe rolzegels.

Er zijn deze keer geen nieuwe rolzegels te melden.

Bij de eerstkomende herdruk van de rouwzegel verwacht ik rolzegels met rugnummers van het type R7-compact met een letter A die zich op gewone afstand bevindt.

■ Nieuwtjesdienst 4.

◦ Voorgaande leveringen

De in Bulletin 98 genoemde zegels, te weten de afleveringsnummers 98-1 (Rouwzegels), 98-2 en 98-3 (Priority-zegels) en 98a (Beatrix-zegel van 80 cent) zijn inmiddels door de heer Delfos uitgeleverd.

De uitgeleverde aantallen zijn als volgt:

- ** Afleveringsnummer 98-1: 1740 stuks.
- ** Afleveringsnummer 98-2: ca. 540 stuks.
- ** Afleveringsnummer 98-3: ca. 540 stuks.
- ** Afleveringsnummer 98-a: 900 stuks

Zie ook hieronder voor restant Beatrix 160 cent type R7c(5,A).

◦ Nieuwe leveringen.

Omstreeks november wordt begonnen met de uitlevering van een variant van de Crouwel-zegel van 10 cent (N7c,4A) en van de Beatrix-zegel van 160 cent (R7c,4A).

Van de Beatrix-zegel van 160 cent van de 10.000-rol (R7c,5A) zijn voor liefhebbers nog strippen voorradig (afleveringsnummer 96-1).

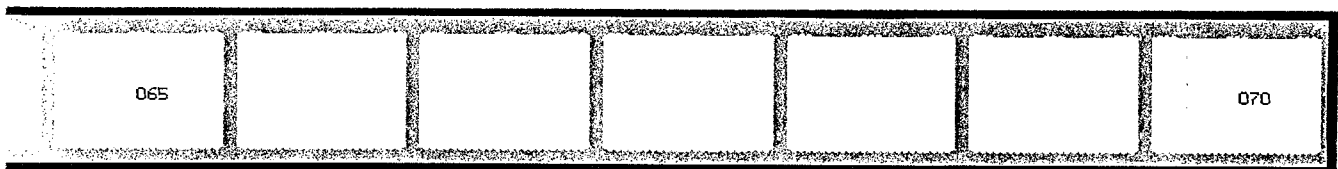
■ Allerlei rolzegelnieuws.

◦ Priority-zegels; onderscheid tussen rol- en velzegels.

In het vorige Bulletin meldde ik dat de uitvloeirichting van de inkt (ur) bij de priority-rolzegels R(echts) is; dit moet L(inks) zijn merkt de heer Tielman op; dit geldt ook voor de stickers. Aangezien de zegels uit de overeenkomstige twee velletjes Priority-zegels van 100 en 160 cent de uitvloeirichting O(nder) vertonen is mogelijk - het blijkt zelfs niet moeilijk- de twee soorten zegels van elkaar te onderscheiden. Op de enveloppen van mijn filatelistische correspondentie zet ik er echter wel steeds (met potlood) bij of het daar een rolzegel dan wel een velzegel betreft. Verder is de afgifte-richting (ar) L, dus $ur \neq ar$.

◦ Vijf tussenzegels in plaats van vier bij nummering zakenzegels.

Bij het uitleveren van de genummerde (zelfklevende) zakenzegels van 80 cent kwam Simon Delfos bij één 100-rol tussen de rugnummers 065 en 070 vijf ongenummerde zegels tegen, in plaats van vier: een opmerkelijke vondst! Zie afbeelding 1.

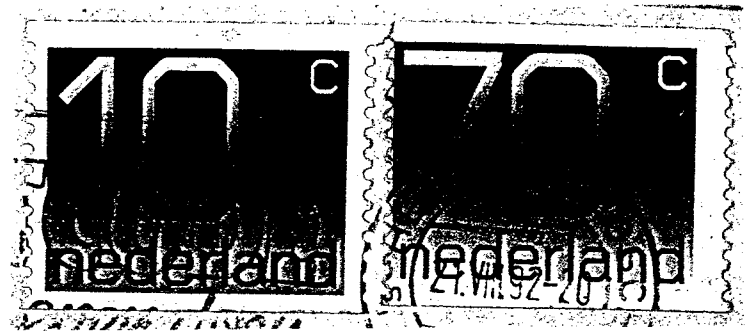
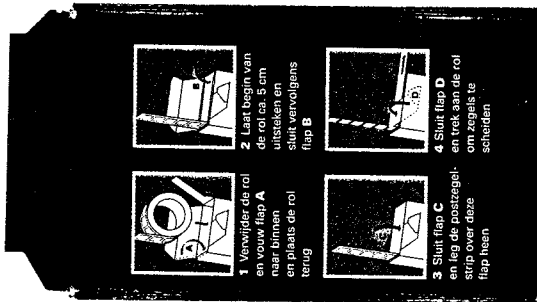
Afbeelding 1: Strook zakenzegels met een extra ongenummerde tussenzegel.

◦ **Luminescerende doosjes bij zakenzegels.**

Bij het uitleveren van de ongenummerde zakenzegels bleek, achteraf, dat enkele doosjes met een geplakte bodem, gedrukt waren op karton dat onder ultra-violet licht wit oplicht.

◦ **Nieuwe tekst op doosjes van zakenzeels 80 cent.**

Na de zoveelste herdruk van de zakenzegels van 80 cent blijkt de handleiding voor het openen en gebruiksgereed maken van het doosje verduidelijkt met vier kleine afbeeldingen (vergelijk Bulletin 94-R.416). De informatie over "postzegels per post" en Klantenservice Zakelijke Markt zijn daardoor verdwenen. De kleur blauw op het doosje is donkerder geworden. Het doosje is op wit luminescerend karton gedrukt (zie boven); zie afbeelding 2.

Afbeelding 2: Zijkant van nieuw doosje van Zakenzegels. Afbeelding 3: Gedecentreerde perforatie

◦ **Gedecentreerde perforatie.**

Bij het doorkijken van een stapel enveloppen uit 1992 kwam ik er een tegen die was gefrankeerd met een rolzegel van 10 en één van 70 cent. De perforatie van de Crouwelzegel van 70 cent raakte praktisch het zegelbeeld, ofwel een verschuiving van 1,6 mm! (Afbeelding 3, met ingetekende tanding) Zo'n grote verschuiving zie je maar zelden.

■ **Bedrijfs-rolzegels op poststukken.**

◦ **Nieuwe machinale "plakkers".**

Er zijn de afgelopen drie maanden drie nieuwe namen bekend geworden van "firma's" die hun 'personal mail' machinaal laten frankeren met rolzegels en machinaal laten voorzien van een afzenderstempel "Ptt post".

■ 1. Kobold Instruments te Arnhem (met dank aan de heer Struijs).

■ 2. Multiple Sklerose International, Basisweg 61 te Amsterdam; zie afbeelding 4.

Het betreft hier een stichting ter ondersteuning van patiënten, onderzoek en nieuwe technologie (met dank aan de heren Wolf en Struijs).

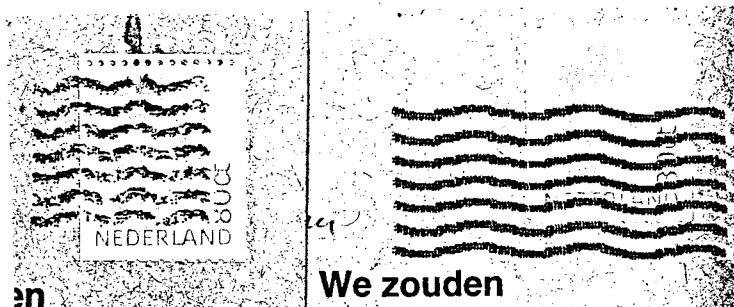
Afb. 4: Logo van Multiple Sklerose International.

■ 3. Samson Bedrijfsinformatie B.V., Prinses Margrietlaan 3, postbus 4, Alphen aan de Rijn; naam door mij opgevraagd bij het postbusnummer.

◦ **Nieuw afzender-”stempel”.**

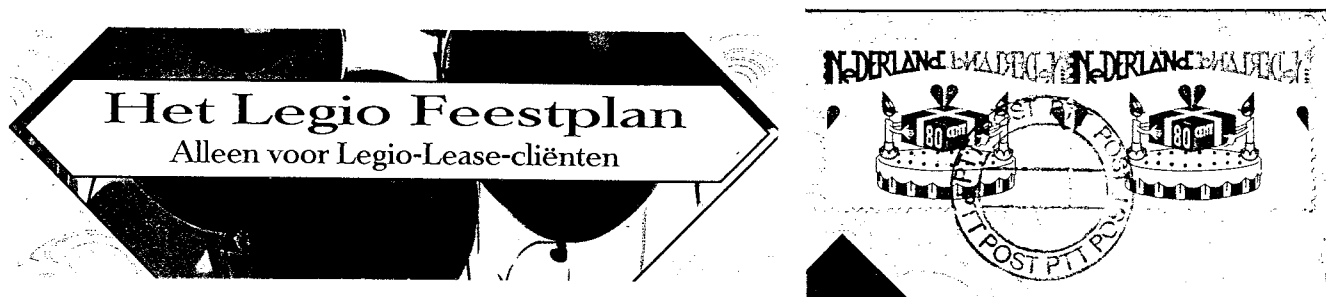
Het Wereld Kanker Onderzoek Fonds had tot dusver als afzenderstempel (naast PTT POST) vier golflijnen als afdruk van een matrixprinter (zie Bulletin 96); er is nu twee afdrukken van een matrixprinter gevonden met 7 golflijnen (zie afbeelding 4); de afstand tussen de golflijnen is 2,8 en 2,9 mm.

Afb. 5: Nieuwe afzenderstempels van matrixprinter

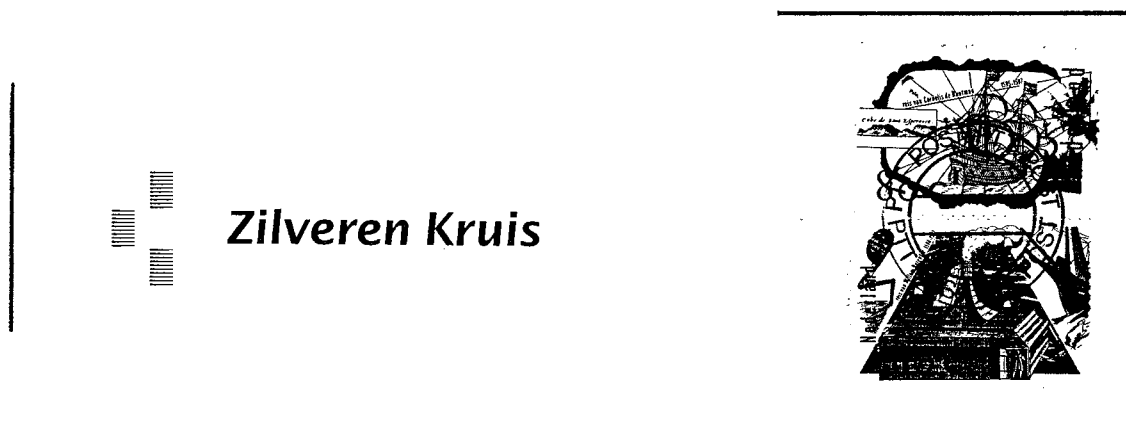
◦ **Handgeplakte bijzondere zegels met afzenderstempeling.**

Legio Lease wilde op 28 augustus 1997 zijn enveloppen met Het Legio Feestplan voor Legio-Lease-clënten wat opwekkender frankeren dan met een Beatrix-rolzegel en koos daarom voor frankering van de enveloppe met twee hand-geplakte bijzondere zegels met de afbeelding van een feesttaart; die zegel was kort daarvoor verschenen; zie afbeelding 6 (NVPH-nr 1720).

Afbeelding 6: Afzenderstempel PTT POST op bijzondere velzegels met feesttaart.

Het Zilveren Kruis wilde omstreeks diezelfde tijd blijkbaar ook extra aandacht voor een “mailing” en frankerde met twee zegels uit de serie “Ontdekkingsreizen”; zie afbeelding 7 (NVPH-nrs 1695 en 1696). In beide gevallen werd er, waarschijnlijk machinaal, gestempeld met PTT POST. Het zou goed zijn als de behoefte aan rolzegels afgeleid van bijzondere velzegels weer werd onderzocht.

Afbeelding 7: Afzenderstempel op velzegels uit de serie “ontdekkingsreizen”.

o Overzichtstabel van poststukken gefrankeerd met bedrijfs-rolzegels:

Afzender	Zegel(s) + stand	Nr. + soort	Stempel+ diameter	Ontv/ret- datum	Kleur + afmeting	Bijz. envelop	Opmerkingen
Kobold Instr. Arnhem	Bea,160 N?	00905A R7c(5,A)	PTT POST 32;balk 3	maart/april 1998			Struijs
Legio Lease Leiden	Bea,160 N?	08340A R7c(5,A)	PTT POST 27; balk 6	april 1998		Legio Feestplan	Struijs
id	Bea,160 N	04420A R7c;h3,0	PTT POST 26½;blk5,5	ca.maart 1998; ²⁾	l.grn;mar- mer23x11½	etiket:Verdriedub- uw winst;....	1v;..f21.033,00 ook prt betldBos
id	Bea,160 N	0240A R7c;h2,5	PTT POST 25;balk6,9	"20 oktober 1994"	blgm,+rd 22,9x11,4	"Herinnering" logo	1v; SpaarKaart Bos; Klein
Medisch Comi- té Vietnam	Bea,80 N	? ?	PTT POST 26½;blk5,6	"19 dec. 1997"	rood 22x11	afz.1017SH 32	1 venster Bos
Multiple Sklerose Inst.	Bea,80 N	02580A ¹⁾ R7c(5,A)	PTT POST 29½;blk2,5	26 februari 1998	wit,+bl 23x11½	004069 logo "MSi"	"gratis verrassing Struijs;Bos; Wolf
Nederl.Wijn- beurs,Weesp	Bea,160 N	? ?	PTT POST 26½;blk5,6	ca.midden 1997	wt,+grs+rd 23x16	logo;"grand cru expertise"	voorbestell.grand cru1996; Bos
Reader's Digest	Bea,80 1x2, L	04110A R7c;h2,8	ptt post ca.27	april 1998 ⁶⁾	br,+paars+ 25x14	01039296- 3 EE 243 0 48	aanv. Bull.98 Bos; Struijs
id	Bea,80 1x3, L	00845A R7c;h2,6	id 27	ca. april? 1998	id id	id	Bos
id	Bea,80 1x2, L	03910A ¹⁾ R7c;h3,5	ptt post ca.27	ca.mei/juni 1998	br,+paars+ 25x14	01039301- 3 EE 271 088	ook 09805A;h2,6 Bos
id	Bea,80 N	? ?	PTT POST 25½;blk5,2	7 oktober 1997	wit 22x11	01063012- 3EE 242 B 18	1 venster Bos
id	id	03355A R7c;h2,8	PTT POST 25;balk6,8	? ?	id 22½x11	id	id Bos; Struijs
id	Bea,80 L	03790A R7c;h2,6	ptt post ca. 27	31december 1997	wit 22½x11	01063014- 3 EE 243 F 48	1 venster Bos; Wolf
id	Bea,80 2x1, N	? ?	PTT POST 26½;blk5,5	1 juli 1998	gl,+bl+rd 31x13	03145049- 3 ee 370 1 98	1 venster Bos
id	Bea,80 N	01570A R7c;h2,7	PTT POST 26½;blk5,5	ca.18 dec. 1997; ¹⁾	wt,+bl+zw 22½x11	03751009- 3 EE 351 A 67	aanv. Bull.94 Bos; Struijs
id	Bea,80 N	04185A R7c(5,A)	PTT POST 26½;blk5,6	"19/03/98"	wt,+bl+rd 19½x11	05789004- 3 FA 205 A 48	1v;"kennisgevg" Bos
id	Bea,80 1x3; N	03580A R7c;h3,2	PTT POST 24½;blk6,6	april 1998	grs,+zw+grn 22½x17½	06144004- 3EEZC1 0 78	1 v; Bos Struijs;05475A
id	Bea,80 N?	? ?	PTT POST 24;balk6½	juni 1998	? ?	06291009- 3 EE ZC1 A 78	"leuke attentie." Struijs
id	Bea,80 1x2; N	08420A R7c(%A)	PTT POST 24; balk 6	februari 1998	l.blauw	08236044- 3 EE BZN 0 48	2v; l.bl.logo Struijs
id	Bea,80 1x3; L	08265A R7c;h2,5 ¹⁾	ptt post(2st) 27	19 oktober 1997	wt,+rd+zw 23x12	09432036- 3 EE SFK 0 N7	2v;"bronzen" munt; Bos;Struijs
id	Bea,80 1x3; L	07635A R7c;h3,0	ptt post(2x) ca. 27	13 mei 1998	wt,+zw+rd 23½x12½	09492020- 3 EE ALM 0 78	Struijs;00615A Bos
id	Bea,80 L	? ?	ptt post 27	"3 oktober 1998"	grs,+blw 22½x11	09765004- 3EE SFK A N7	1v "Financ.Direc- teur"; Bos
id	Bea,80 1x3; N	07270A R7c(5,A)	PTT POST 24; balk 7	juni 1998	wt,+bl+rd 25x18	10298022- 3 OE VNR 0 78	2 zegels zondr st Struijs; Bos:6mei

o Overzichtstabel van poststukken gefrankeerd met bedrijfs-rolzegels (vervolg)

Afzender	Zegel(s) + stand	Nr. + soort	Stempel+ diameter	Ontv/ret- datum	Kleur + afmeting	Bijz. envelop	Opmerkingen
Reader's Digest	Bea,80 1x2; N	02270A R7c(5,A)	PTT POST 24; balk6,7	"02.02.98"	wt,+gm+rd 22x12	10452021- 3 EE VLC 0 48	Struijs; Bos
id	Bea,80 N?	06350A R7c(5,A)	PTT POST 24;balk7	3 februari 1998		10826002- 3 EE VLC B 48	Struijs
id	Bea,80 L	?	ptt post ca. 27	26 mei 1998	wit,+zw 22½x11	13820004- 3 EE CATZ A 98	1 v;spoedbezorg. Struijs; Bos
id	Bea,80 L	03905A- R7c(5,A)	ptt post 27	3 maart 1998	wt,+br+zw 22½x11	13823003- 3 EE CAT A 78	2 vensters Struijs; Bos
Samson Alphen/Rijn	Bea,160 N	02825A R7c(5,A)	ptt post 28(hand?)	1e helft 1998	wit 23x16	afz.achter op "schrijffletters"	handplakking Bos
Uw Toekomst Amstelveen	Bea,160 N	02585A R7c;h2,4	PTT POST 26½;blk5,6	"23 april 1998"	grijsblauw 23x14½	opschriften in wit uitrst' 10-05-1998	2 v;oranje plakk. Bos; Delfos
Wereld Kanker Onderz.Fonds	Bea,80 N	02105A R7c;h3,0	PTT POST 22½;blk7,4	9 juli 1998	wit,+rood 23x11½	"Een tweede kans "; HJ721C; lv	lidm.verlenging Bos
id	Bea,80 Handplakk.	?	PTT POST 23½;blk6,9	13 juni 1998	geelbr,+zw 23x11½	"1998 Enquête nr voedingspatro..."	1v; PK121C Bos
id	Bea,80 N	?	7 golflijnen afstand 2,8	19 februari 1998	geelbr+zw id	id	id Bos; Wolf
id	Bea,80 Handplakk.	?	7 golflijnen afst. 2,9mm	ca. januari 1998	bruin,+zw 22½x11½	id	1v; PK121C Bos
Zilv.Kruis;pb 31400,Nrdwijk	Bea,160 N	01035A R7c;h2,7	PTT POST 26½;blk5,6	"29 januari 1998"	wt,+rd+bl 23x16	luchtpostrand;"Re ageer a.u.b.voor: ³⁾	2 vensters Bos
id	Bea,160 N	07465A R&c;h2,6	PTT POST 26½;blk5,5	"29 januari 1998"	id id	id ⁵⁾	id Bos; Struijs
id	Bea,160 N	01715A R7c;h2,7	PTT POST 26½;blk5,6	"25 juni 1998"	id id	id ⁴⁾	id Bos

1) Nr van dergelijke envelop.

2) Datum van dergelijke envelop met "Port Betaald".

3) Voor:"; door venster: datum 20 febr. 1998; komt ook voor met iets anders onder UV oplichtende zegel, jammer genoeg zonder rugnummer.

4) Door venster: datum 15 juli 1998; dergelijke enveloppen met briefdata "20 febr. 1998".

5) Door venster: datum 20 febr. 1998.

6) Ook 2 jan. 1998.

o Toelichting op de Tabel.

Hoewel er onder andere in Bulletin 91 een toelichting op de tabel verscheen lijkt herhaling me wenselijk. De *hoogte h* van de rugnummers is een gemiddelde van hoogte van de cijfers, aangegeven in mm met een nauwkeurigheid van ongeveer 0,1 mm.

De *diameter* van de *stempels* is ook aangegeven in mm met een nauwkeurigheid van ongeveer ½ mm, gemeten vanuit het midden van de (ongeveer) cirkelvormige lijnstukken; eventueel wordt de kleinste diameter van de ellips genomen. Enige jaren geleden werd tot de randen gemeten, hetgeen bij vette stempels te grote waarden gaf.

De *diameter* van de eventuele *balk* van het stempel is veelal ook met een nauwkeurigheid van 0,1 mm gemeten, en wel vanaf de middens van de lijnstukken. Grote snelheden van afstempeling kunnen te grote waarden opleveren.

De *afmetingen* van de *envelop* zijn in cm, met een nauwkeurigheid van een ½ cm.

Afkortingen zijn soms uitgevoerd door klinkers in een woord weg te laten.

"PTT POST" is een afkorting van 2x PTT POST onder elkaar.

"ptt post" is een afkorting van 4x ptt post in het rond.

■ H.J.T.Bos, 08.08.1998

■ Nieuwe rolzegels.

◦ Australië

Rock'n'Roll-zegels.

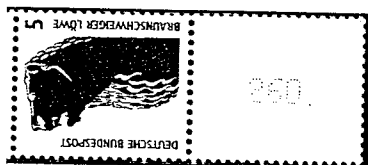
In de **26 mei 1998** ver schenen er zelfklevende "rock en roll"-zegels in doosjes van 100 stuks. Uit de tekst van het Australian Stamp Bulletin nr. 245 van juni/juli 1998 maak ik op dat om 10 verschillende zegels gaat. Er is een "collector's pack" verkrijgbaar van 12 zegels, samen met 4 strips van twee zegels met een tussenzegel waarop een "boodschap" is vermeld. Zo'n boodschap kan de gebruiker bijvoorbeeld waarschuwen dat de 100 zegels bijna op zijn. Er is een CD verkrijgbaar voor \$19.95.

◦ Duitsland

Inktjetnummer ook op 5-Pf- en 350-Pf-zegel.

In de serie "Sehenswürdigkeiten" moest de zegel van 5 Pf, met een afbeelding van de Braunschweiger Leeuw, alsnog worden herdrukt en wel met de zijdelings geplaatste inktjetnummering; zie afbeelding 1. Hoewel het lange tijd de bedoeling was alle posttarieven op veelvouden van 10 Pf vast te stellen is men hiervan weer afgestapt bij de nieuwe tarieven voor tijdschriften (Streifbandzeitungen) per 1 januari 1998. Deze eindigen namelijk alle op 5 Pf. Het betreft hier rollen van 500 stuks.

Ook de rolzegel van 350 Pf is opgedoken met deze inktjetnummering, en wel omdat er onverwacht vraag naar was (van filatelisten?); DBZ/SE 1998(14), pag.3-4; zie afbeelding 1.

Afb.1: Zegels van 5 en van 350 Pf met inktjetnummering. Afb.2: Zelfklevende rolzegel USA met een roos.

◦ Verenigde Staten/USA

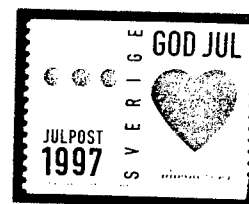
Zelfklevende rolzegel met een roos.

Op **1 augustus 1997** verscheen in rollen van 100 stuks zelfklevende zegels met de afbeelding van een gele roos (zie afbeelding 2), en wel in een oplage van 2 miljard!
De zegel is uitgevoerd in offset. DBZ/SE 1997(21), pag.50.

◦ Zweden

Kerstzegels.

Naast twee zegels in een boekje, verscheen er in 1997 een kerstzegel uitgevoerd als rolzegel (afbeelding 3)

Afbeelding 3: Kerstzegel 1997.

Herdenking schrijver van "De emigranten".

Op **20 augustus** is de uitgifte voorzien van een rolzegel voor het tarief van binnenlandse brieven (Brev; 5 Kr) met een portret van de Zweedse schrijver Vilhelm Moberg (1898-1973); zie afbeelding 4. Deze schrijver is vooral bekend geworden door vier boeken (tetralogie) over het wel en wee van emigrantenfamilies die omstreeks 1850 naar de Verenigde Staten verhuisden. (Persinformatie Sweden Post; Bulletin Sweden Post Stamps 1998(4)).

Afb.4: Zegel met portret van schrijver Moberg

■ Allerlei rolzegelnieuws.

◦ Groot-Brittannië

Machin-zegels in Schotland verdwijnen.

Door een grotere verzelfstandiging van Schotland zullen de zegels van de langlopende serie "Machin" in Schotland binnenkort worden vervangen door landschapszegels, mogelijk met een klein kopje van koningin Elisabeth erin (D.G.A.Myal in Deegam Report 26, van 17 juni 1998, pag29: bijlage van Bookmark Journal..)

Discussie gomsoorten.

In het bovengenoemde Deegam Report voert de heer Myal op pag.32-34 ook een discussie over de verschillende soorten gom, hoe ze mogelijk te identificeren en eventueel te benoemen.

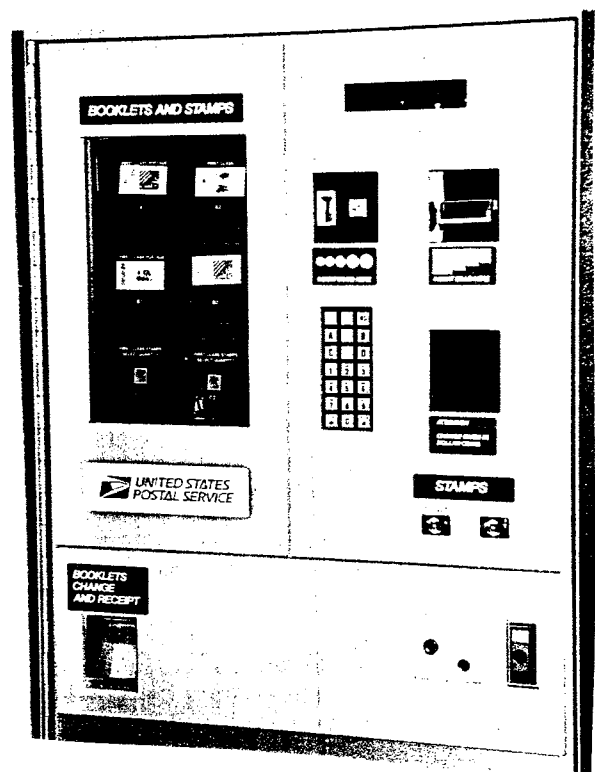
■ H.J.T.Bos, 10.08.1998

◦ Nogmaals: Postzegelautomaten in de USA

In Postaumaat Bulletin 98 (blz. 22/23) schreef ik een stukje over Amerikaanse postzegelautomaten. In aanvulling daarop toon ik hierbij een foto van zo'n automaat. Deze staat op de internationale luchthaven Hartsfield in Atlanta (Georgia).

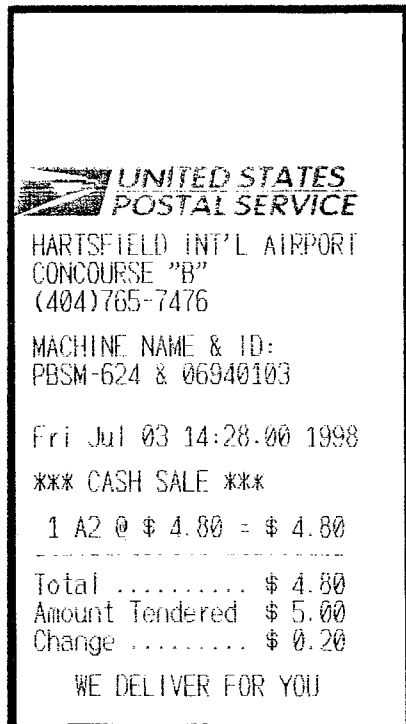
Links zit het paneel met de vier postzegelboekjes en twee soorten rolzegels, die men kan kiezen. In het midden de keuzetoetsen met daarboven de sleuf voor het muntgeld en rechts ernaast de sleuf voor papiergeld. Linksonder het bakje, waarin het boekje, de kwitantie en het wisselgeld vallen. Rechts schuin onder de keuzetoetsen de sleufjes waaruit de rolzegels komen, die net ver genoeg uitsteken om ze zelf per stuk van de rol af te scheuren.

De luchthaven in Atlanta heeft vier pieren ("Concourses"); aan het begin van elke pier staat een automaat.

Opvallend was dat op de kwitantie van de automaat op de A-pier de koptekst ontbrak (Afb. 1). De kwitantie is daardoor een stuk korter dan de kwitanties mét koptekst.

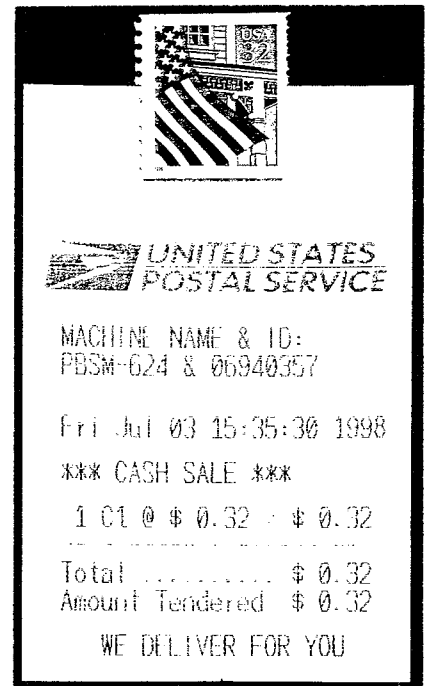
Die laatste kwamen wel voor op de kwitanties op de Concourses "B" en "D" (Afb. 2 en 3). De automaat op de C-pier gaf geen kwitanties; kennelijk was de rol op.

Afb.2: concourse "B"

Afb.3: concourse "D"

Afb.1: ontbrekende koptekst

postzegelboekje uit automaat

Het leuke is dat je met deze speurtochten de soms lange wachttijden tijdens het overstappen op een prettige manier kunt invullen.

Nogmaals roep ik leden, die eens in de USA komen, op om uit te kijken (niet alleen op luchthavens !) naar deze automaten en daarvan melding te doen bij de Postaumaat-redactie.

Ik ben bijvoorbeeld benieuwd of de kwitantierollen einstrepen vertonen. Wie komt er met een voorbeeld?

■ H.A. Wolf, 08.07.1998

-- OPROEP: POSTAUMAAT OP INTERNET! --

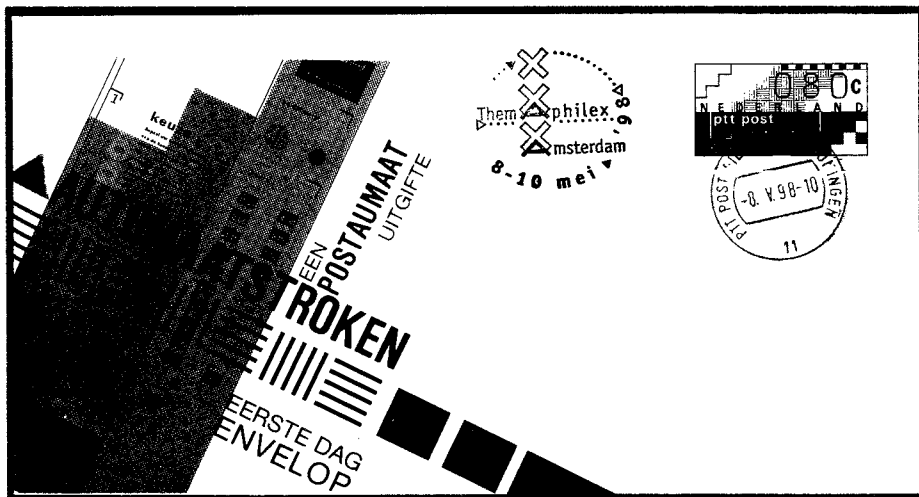
De **Nederlandse Bond van Filatelisten-Verenigingen**, u weet wel die Bond waarbij we zijn aangesloten, heeft een Bondspagina op het **Internet** (Adres: <http://www.nbfv.nl>). Verenigingen die lid zijn van de Bond kunnen een eigen site op deze Bondspagina verzorgen. Er zijn pas drie Verenigingen die dit hebben gedaan, wordt Postaumaat de vierde? Als moderne filatelisten kunnen we dit eigenlijk niet aan ons voorbij laten gaan. De laatste nieuwtjes op het net en prima mogelijkheden tot ledenwerving. Het kost wel weer wat moeite, maar er is vast wel iemand (kan ook met meerderen) te vinden die zich hiervoor wil inzetten. Meldt u zich voor het realiseren van deze **bij-de-tijdse benadering van onze hobby** aan bij het Bestuur.

■ Klüssendorf automaatstroken.

■ Klüssendorf automaat van de Verzamelservice op Themaphilex '98

In het voorgaande Bulletin kon nog net worden gemeld dat de Verzamelservice van PTT tóch weer zou optreden met hun AS-automaat, dit in tegenstelling tot eerdere berichten dat de automaat zou worden afgedankt gezien de vele, vooral technische, problemen. Helaas is ook dit keer een reguliere aankondiging achterwege gebleven.

De inzet op de tentoonstelling **Themaphilex '98** van **8-10 mei** in Amsterdam is wederom een behoorlijke flop geworden. Overleg met tentoonstellingsorganisatie en PTT leidde er toe dat de automaat tijdens de openingsavond van 7 mei niet in gebruik zou worden genomen. De eerste-dag van gebruik zou dus vrijdag **8 mei** worden en met de aanvangstijd van 10.00 uur leek het er op dat we eindelijk eens alle tijd zouden hebben om alle wensen naar behoren te kunnen vervullen. Dat gebrekkig, zeg maar niet, aankondigen van de inzet zijn tol zou eisen werd al direct duidelijk, om 10.45 uur waren Henk Bos en ondergetekende bij de automaat aanwezig en we hebben verder nog een drietal 'toevallig' op de tentoonstelling aanwezige leden gezien, de Belgisch-Duitse groep moest geheel verstek laten gaan! Wèl troffen we de inmiddels befaamde Isolectra-monteur aan, de automaat functioneerde niet!!

Postaumat-FDC Themaphilex '98: ED 08.05.1998

Op 6 mei was in Groningen al gebleken dat de automaat niet functioneerde en men vond het verstandiger (goedkoper!?) de monteur naar Amsterdam te ontbieden. De monteur constateerde dat het batterijtje dat onder meer de voeding voor datum- en tijdaanduiding levert leeg was en er werd driftig ge-GSM'd om een batterijtje te laten bezorgen. Om 12.00 uur werd kunstig een afwijkend batterijtje op een printplaat gesoldeerd. De monteur, wijs geworden door tal van problemen in het verleden, begon de automaat uitvoerig te testen. Vervolgens werd een storing in het RAM-geheugen gemeld en na het oplossen daarvan bleek de munteenheid niet goed te werken, ook deze werd vervangen. Om 13.00 uur was de automaat bedrijfsklaar en had de Verzamelservice weer een forse rekening van Isolectra aan de broek. Genoeg tijd om nog van alles te verzorgen en welgemoed gingen we aan de slag.

Net als op de tentoonstelling H-S'97 en de Dag van de Postzegel in Rotterdam leverde het gebruikte EPROM nog de 'oude waarden' (070-700, zie Bulletin 97,blz.24). Een gesprekje met de monteur hierover leerde ons dat hier niet voor de zoveelste maal sprake was van een vergissing. PTT wenste het zo te houden! Kennelijk vindt men het financiële voordeel (de 5c en 10c 'werken niet') belangrijker dan het deeriswekkende aanzicht van een automaat met op plakkers aangegeven

waardeaanduiding naast de knoppen met de originele aanduidingen. Voorwaar géén reclame voor een technisch hoogwaardige frankeer-automaat!

Om 14.45 uur valt het doek, om precieser te zijn, het vermaledijde rode bordje 'buiten dienst' maakt een einde aan de hoop alles nog voor elkaar te krijgen. Monteur weg, geen PTT-medewerker die 'er verstand van heeft', einde verhaal. De automaat heeft **1 uur en drie kwartier** gefunctioneerd en er zijn ca. **105** stroken (rugnummer 1980, type 2a, tot en met nr.1875) getrokken! De Postaumaat-FDC's zijn gemaakt, enkele brieven verstuurd, postfrisse stroken met kwitantie zijn er nauwelijks!

Een lang verhaal met weinig filatelistische informatie, ik heb eens uitvoerig willen schetsen hoezeer het gehannes met de Klüssendorf automaat een aanfluiting is. Nog een geluk dat verzamelaars niet uit Duitsland en België zijn gekomen. Het op deze wijze inzetten van de automaat is in alle opzichten een farce; PTT zit met een hoge rekening waartegen de inkomsten volstrekt niet opwegen, aanwezige verzamelaars zitten met hun zoveelste kater en tentoonstellingsorganisatoren halen een flop in huis.

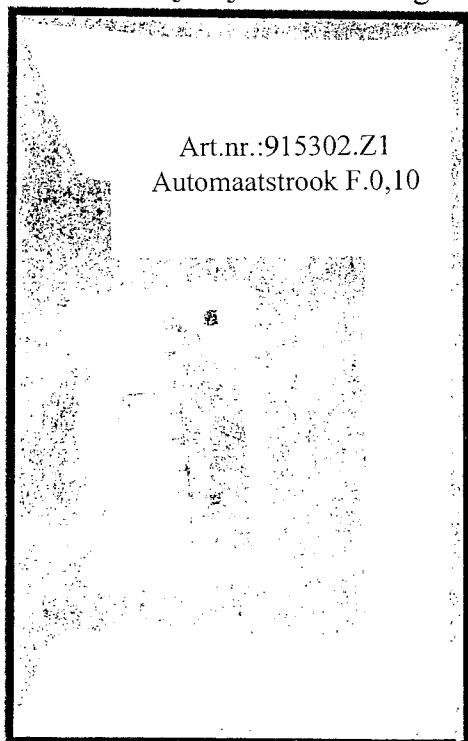
De heer van Kruiselbergen wist nog te melden dat de automaat op de 2e dag, 09.05.1998, wel weer werd gerepareerd. Ook nu ontstonden er weer regelmatig problemen. De, eerder vervangen, munteenheid werkte toch weer niet feilloos. Het invoeren van dubbeltjes veroorzaakte vaak storingen. Overigens kon de waarde van 7gld nu weer wél worden verkregen, verder zijn er enkele testkwitanties van deze dag bekend (zie hiernaast).

Een droevig stemmend geheel.

THEMAPHILEX	
8-10 MEI 1998	
AMSTERDAM	

P O S T Z E G E L S	
TOTAAL: FL.	0,00
BTW :	0%
DATUM :	09.05.98

■ Klüssendorf varia

□ De opmerkelijke 'kneuzing' van de stroken die de Verzamelservice de laatste tijd uitlevert, heb ik in Groningen gemeld. De heer Mastenbroek, manager Klantenservice, deelde mij mee dat er een onderzoek was ingesteld naar de oorzaak van deze beschadiging. Het draaimechanisme van de stempelmachine bleek krom te zijn en dit mankement is opgelost. Inderdaad tonen stroken die ik later ontving de kneuzing niet meer, kennelijk zijn er echter nog heel wat stroken in voorraad die de kneuzing wel hebben, ook in de sets zijn de stroken meestal nog van het 'gekneusde type'.

□ Bij de Verzamelservice zijn de Klüssendorfstroken officieel alleen te verkrijgen in de grote set van 30 verschillende waarden. Op verzoek worden echter ook grotere aantallen 'losse waarden' uitgeleverd, elke strook heeft nog (zoals dat in het begin al was) zijn eigen artikel nummer. De verzendwijze doet nu wat omslachtig aan, kreeg je vroeger de gevraagde waarden per waarde in een pergamijn zakje (bv. 20x075 in een zakje en 10x450 in een tweede zakje), nu krijg je elke strook in een apart zakje dat ook nog eens is dichtgeplakt met een sticker met omschrijving van de strook en het art.nr. (zie de afbeelding van een 10c-strook hiernaast). In het eerder genoemde voorbeeld krijg je nu dus 30 aparte zakjes.

Bij mijn laatste bestelling viel het mij op dat de 'oude gekneusde' waarden in een ander type pergamijnzakje zitten, de nieuwe 'gave' stroken zitten in een "glaziger", meer gelig zakje.

□ De heer Rutten meldde (juni 1998) dat het postkantoor **Eindhoven Heuvelgalerie** is verplaatst en dat de Klüssendorf-automaat (nog?) niet is meeverhuisd.

□ Klaas van Dam meldt over de stroken van **145 met rugnummertype 1b/L4c** (zie Bulletin 99, blz.21/22) uit de automaat in **Meppel** dat hij deze waarde, met rugnummer 0050, op brief heeft met het Eerste-Dagstempel 23.I.93 (dit is de eerste dag dat deze waarde in de automaat verkrijgbaar was!). De waardeafdruk is niet zo zwart als die van de inmiddels bekende postfrisse stroken. Kennelijk is er later nog een nieuw lint geplaatst.

□ Al geruime tijd geleden (helaas blijven er wel eens berichtjes 'liggen') meldde de heer Wolf dat er in de automaat van **Amstelveen** een tweekleurenlint heeft gezeten. Hij toonde stroken met een zeer zwakke **zwart/rood waarde-opdruk** met bijpassende kwitantie van **07.12.1996**. De Amstelveense automaat is al ruim een jaar 'buiten dienst' en zal volgens medewerkers van het kantoor niet meer worden gerepareerd.

□ Nog een automaat waaruit **rood/zwarte waarde-opdrukken** (rugnr.type 2b) zijn te verkrijgen. Paul Dek meldde dit voor de automaat van Almelo op **07.07.1998**. De opdruk zou van zeer redelijke kwaliteit zijn.

□ De heer van Hijum trof bij de automaat **Lelystad-Stadhuisplein** op 23.03.1998 kwitanties aan op **grauw papier zonder PTT-logo**.

■ Overzicht Klüssendorf automaten van het type 631 (= groot) en type 696 (= klein)

Dat het niet zo goed gaat met de Klüssendorf automaten weten we nu wel, wanneer je nog eens 'live' aan zo'n automaat wilt verkeren (op jacht naar rugnummertjes bijvoorbeeld) is het wel zo prettig om te weten welke machines nog **in** bedrijf zijn, de volgende overzichten kunnen hierbij van dienst zijn:

Tabel 1 betreffende de 15 Klüssendorf automaten van het type 631 (=groot)

Nr.	Ingebruikname	Standplaats	Buiten gebruik
01	22.08.1989	's-Hertogenbosch <i>Kerkstraat</i>	1996 (sept. 1995?)
02	22.08.1989	Veenendaal <i>J.G.Sandbrinkstraat</i>	11.10.1996
03	22.08.1989	Delft <i>Papsouwseleaan</i>	
04	22.08.1989	Gouda <i>Ronsseweg</i>	14.04.1997
05	22.08.1989	's-Gravenhage <i>Kerkplein</i>	15.02.1997
06	22.08.1989	Rotterdam <i>Coolsingel</i>	13.05.1996
07	21.05.1990	Amersfoort <i>Stadsring</i>	21.10.1996
08	28.05.1990	Roermond <i>Kloosterwandstraat</i>	15.06.1994
09	05.06.1990	Roosendaal <i>Roselaar</i>	1995
10	11.06.1990	Amstelveen <i>Binnenhof</i>	1997 (9/5?)
11	18.06.1990	Heerenveen <i>Burg.Kuperusplein</i>	
12	02.07.1990	Amsterdam <i>Singel</i>	
13	08.10.1990	Dordrecht <i>J.de Wittstraat</i>	15.10.1997
14	09.10.1990	Lelystad <i>Stadhuisplein</i>	
15	29.10.1990	Amsterdam Zuidoost <i>Hoogoorddreef</i>	

Van de 15 grote automaten zijn er dus nog slechts **vijf** in bedrijf. De automaat uit Roermond lijkt als bekend thans een kwijnend bestaan als 'zwervende' automaat van de PTT Verzamelservice.

Op de volgende bladzijde een overzicht van de 31 automaten van het type 696 (= klein).

Tabel 2 betreffende de 31 Klüssendorf automaten van het type 696 (=klein)

Ingebruikname	Standplaats	Buiten gebruik
18.03.1991	Kerkdriel - <i>Mgr. Zwysenplein 15</i>	oktober 1993
18.03.1991	Boxtel - <i>de Bernhardstaete 1</i>	
18.03.1991	's-Hertogenbosch - <i>St. Teunislaan</i>	
13.05.1991	Ridderkerk - <i>Ridderhof 93</i>	juni 1997
13.06.1991	Meppel - <i>Swaenenborg 17</i>	vóór 21.12.1996
01.07.1991	Apeldoorn - <i>Stationstraat 86-88</i>	vóór 14.05.1997
21.10.1991	Amsterdam - <i>Lambertus Zijlplein</i>	
25.11.1991	Rotterdam - <i>Slinge 564</i>	wordt niet meer gerepareerd
02.12.1991	Drachten - <i>Markt 1</i>	
02.12.1991	Raalte - <i>Herenstraat 8</i>	
02.12.1991	Spijkenisse - <i>Marrewijklaan 18</i>	
06.12.1991	Heerlen - <i>Honigmanstraat 42</i>	
16.12.1991	Utrecht - <i>Jaarbeursplein 6</i>	28.04.1995
16.12.1991	Almere - <i>Spoordreef 30</i>	
23.12.1991	Vlaardingen - <i>Waalstraat 67 *</i>	???.?.1995
13.01.1992	Amsterdam - <i>Butkslotermeer 426</i>	
20.01.1992	Almelo - <i>R. Luxemburgstraat 17</i>	09.01.1996
20.01.1992	Uithoorn - <i>Amstelplein 1</i>	november 1993
03.02.1992	Purmerend - <i>Ged. Where 1</i>	
17.02.1992	Lelystad - <i>Koopmansstraat 10-12</i>	
17.02.1992	Kampen - <i>Oudestraat 137</i>	
16.03.1992	Vlissingen - <i>Aagje Dekenstraat 10</i>	vóór 03.02.1998
01.04.1992	Uden - <i>Mondriaanplein 20</i>	
13.07.1992	Tilburg - <i>Heuvelpoort 365-367</i>	
03.09.1992	Eindhoven - <i>Heuvelgalerie</i>	kant. verplaatst/ aut. niet mee
03.11.1992	Almelo - <i>Aalderinksingel</i>	
05.11.1992	Hellevoetsluis - <i>Struytse Hoeck **</i>	1997
???.12.1992	's-Gravenhage - <i>Pr. Beatrixlaan 2</i>	13.06.1996
28.04.1993	Utrecht - <i>Neude ***</i>	08.10.1995
04.05.1993	Assen - <i>Forum 16</i>	
05.12.1994	Eindhoven - <i>Stationstraat ****</i>	1e/begin 1995; 2e/20.12.1996

Opmerkingen bij Tabel 2:

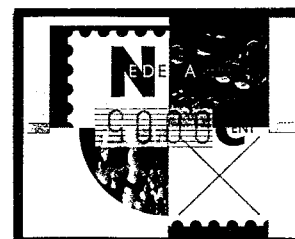
- * voorheen: Telecenter VenD Haarlem ; 18.03.91 - 24.11.91
Koningshof Veldhoven ; 25.11.91 - 02.11.92
- ** voorheen: Telecenter VenD Den Haag ; 18.03.91 - 27.04.93
- *** voorheen: Telecenter VenD Amstelveen ; 11.04.91 - 03.05.93
- **** de op 05.12.1994 geplaatste automaat werd begin 1995 gestolen, op 20.06.1995 werd opnieuw een automaat geplaatst (nu in de muur), dit betrof de automaat die eerder in Vlaardingen werd gebruikt.

Bij Tabel 2 moet er rekening mee gehouden worden dat alleen de gegevens met betrekking tot het **buiten gebruik** zijn zeker zijn, het is niet zeker of de andere machines inderdaad nog **in gebruik** zijn. Mocht u hierover meer weten, graag bericht! Het ziet er naar uit dat de kleine automaten het iets beter doen dan de grote, ongeveer de helft (16 van de 31) zou nog in bedrijf zijn.

■ Frama automaatstroken.

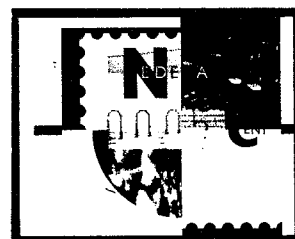
■ Frama varia

□ Uit betrouwbare bron is vernomen (het lijkt wel of er 'naar de pers is gelekt') dat er ook bij de **kopstaande Frama** stroken sprake is van **manipulatie** door een verzamelaar. De stroken zijn afkomstig uit de automaat van Eindhoven (Station), waar een verzamelaar op 02.01.97(!) constateerde dat de zegelrol op was. Hij ging naar binnen (de automaat hangt hier immers buiten op het bordes) en vroeg om het inzetten van een nieuwe rol. De aanwezige ptt'er moest bekennen dat hij niet precies wist hoe dat moest, bovendien was het bitter koud buiten. Zo gemakkelijk laten verzamelaars zich niet afschepen en na enig gepraat kreeg hij een nieuwe rol mee om hem er zelf in te zetten. Mij werd verzekerd dat het 'omrollen' niet eens zoveel tijd kostte. Ik herhaal mijn vraag maar of wij als verzamelaars nu wel gediend zijn met dit soort gerommel!

□ PTT Post Waardelogistiek verstrekt de Frama/Nagler zegelrollen in eenheden van vijf rollen. De vijf rollen zijn in een plastic omhulsel gestoken dat is voorzien van het hiernaast afgebeelde etiket (dank aan Philippe Rewers).

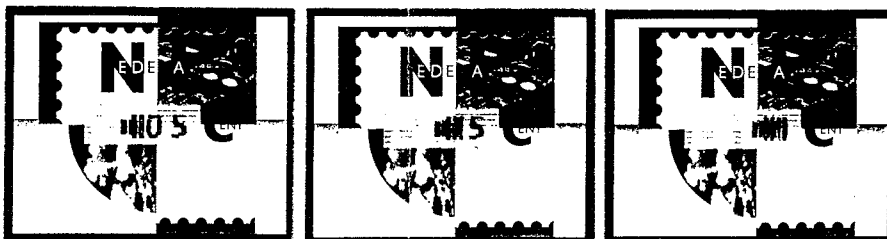
□ Philippe Rewers kon een Frama strook laten zien waarbij sprake is van een verstoring in de afdruk. Op de afbeelding hiernaast is door de 'N' een zwart 'balkje' te zien, terwijl de onderzijde van de waarde aanduiding 0005 schuin is wegge gevallen. Het lijkt sterk op de vaak voorkomende afdrufouten ten gevolge van een niet goed functionerend inktlint bij de Klüssendorf automaten.

■ Nagler automaatstroken.

■ Storing in printmechanisme van automaat in Hilversum

De heer Wolf stuurde mij een aantal kopieën waarop mooi is te zien hoe het printmechanisme van de automaat in Hilversum op **2 januari 1998** steeds verder vastliep. Op de eerste zegel zijn de eerste twee nullen

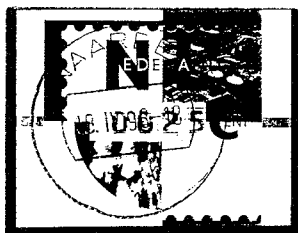

samengeperst, op de tweede zegel alle drie de nullen en op de derde zegel zijn alle vier cijfers ineengeschrompeld en totaal onleesbaar geworden. Van de laatstgenoemde variant is er maar één. Het euvel werd na enig gerommel aan de beugel achter het inkt-lint nog diezelfde middag hersteld.

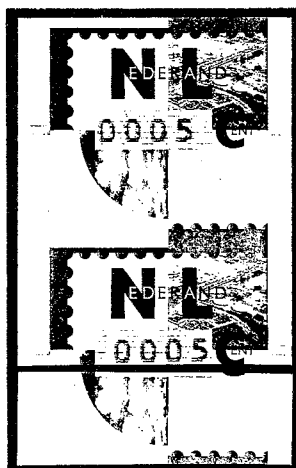
■ Automaat Naarden buiten gebruik

Steeds vaker krijgen we te horen dat het met de Naglers ook niet alles koek en ei is, storingen te over. Mogelijk ligt hierin de oorzaak van het verdwijnen van de automaat in Naarden.

Hens Wolf stuurde het volgende bericht:

“ De automaat in Naarden is op 18 april 1998 voor het laatst gebruikt. Ik had gehoord dat de tijdelijke vestiging in Naarden een paar honderd meter verder in een “echt” gebouw

werd ondergebracht en ik ging ervan uit dat de automaat gewoon meeding. Als startpunt van een fietstocht zijn mijn vrouw en ik zaterdag 18 april langsgegaan. Blijkens mededeling van de kantoorhouder zou de automaat naar Almere worden overgebracht. Of, wanneer en waar hij wordt geplaatst weet ik niet. Ik heb op de laatste dag de bonnen tussen 0400 en 0474 getrokken, inclusief een complete doorloop met eindstrepen. Toen ik vroeg om een nieuwe rol bleek de brandkast waarin die zat, inmiddels te zijn verhuisd. Ik had helaas niet -zoals onze Belgische vrienden- eigen rollen bij me, dus daar bleef het bij.”

Uit een andere bron heb ik vernomen dat de Nagler automaat nog wel, ca. één maand, op het nieuwe kantoor heeft gestaan, maar dat niet bekend is of hij daar ook daadwerkelijk in gebruik is geweest.

Bij de afbeeldingen:

-- boven: de eerste en laatste bon die H.Wolf op de 18e trok, de laatste bon is schuin afgesneden; links van de bonnen een op de 18e in Naarden gestempelde strook.

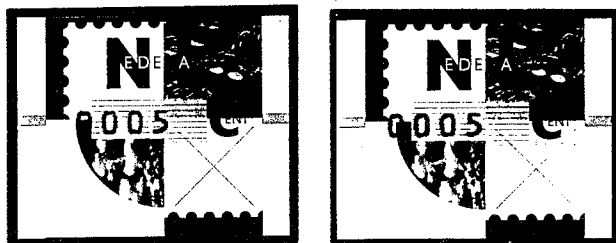
-- onder: tijdens het trekken van de kwitanties met eindstrepen deed zich een storing in het snijmechanisme voor.

■ Stroken met sterk verschoven waardeopdruk uit automaat Houten

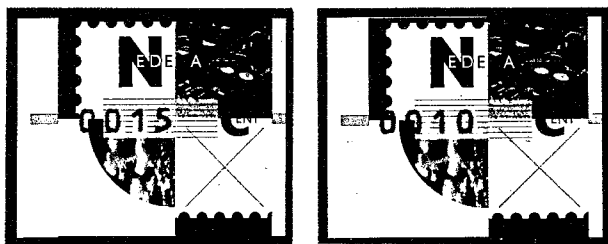
Henk Bos bezoekt de automaat in Houten vrij regelmatig, hij maakte de afgelopen tijd regelmatig mee dat het afsnijmechanisme niet goed functioneerde. Halve en anderhalve stroken veroorzaakten vele storingen en bijpassende storingsbonnen. Leuk voor de verzamelaar, ergeniswekkend voor de ptt-medewerkers. Er moest maar eens een monteur aan te pas komen!

Op **22.06.1998**, de machine is inmiddels door een monteur onder handen genomen, constateert Henk dat de waardeopdruk sterk naar links is verschoven.

Er is uiteraard sprake van enige variantie in de horizontale (en verticale) positie van de waardeopdruk, maar wanneer we ervan uitgaan de de opdruk centraal in het daarvoor bestemde lijntjesvlak hoort te zijn geplaatst dan is er nu sprake van een **verschuiving** van minimaal ca. **3mm.** tot wel **5mm.** (zie de afbeeldingen hier-naast).

Verder valt op dat de witte bovenrand aan de linkerzijde, deze bedraagt meestal 1,35mm., ontbreekt. Aan de onderzijde is het rode vlak aan de rechterzijde hoger dan normaal en is aan de onderzijde links soms een blauwe streep te zien. Het snijmechanisme, kennelijk opnieuw afgesteld, zorgt voor een lichte **verticale versnijding** van de strook.

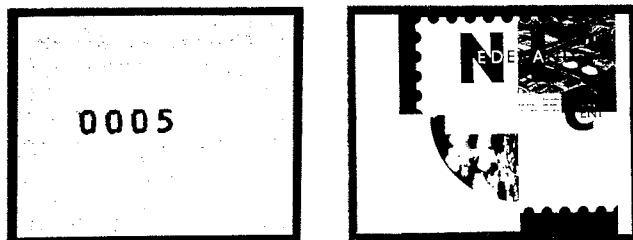
Halverwege juli duiken in Houten ook nog eens de **horizontaal** versneden zegelrollen op (zie ook het berichtje hieronder). Op **22.07.1998** treft Henk Bos versneden rollen aan met ca. **2mm.** wit naast het zilveren linker-stuurstreepje. De waardeopdruk schuift hiermee nog meer dan al het geval was in het zegelbeeld. Zie de afbeeldingen hiernaast. Het lukte om ongeveer 60 stroken te trekken, ook nu onderbroken door meerdere storingen.

Uiteindelijk gaf de ptt-medewerker het op. Opmerkelijk dat hier dus wel meerdere stroken met de brede witte rand aan de linkerzijde konden worden getrokken, terwijl dit eerder in Amersfoort-Plotterweg niet lukte. Mogelijk heeft men in Houten wat meer ervaring in (en bereidheid tot) het, tijdelijk, aan de praat krijgen van de automaat na een storing.

■ Gomdruk uit Houten

Automaten waarvan bekend raakt dat er nogal eens iets misloopt, en waar het personeel dan redelijk bereid is de verzamelaar van dienst te zijn, kunnen rekenen op een regelmatig bezoek. Zo bezocht ook Hens Wolf op **18.07.1998** Houten. De naar links verschoven druk vond hij wel interessant en hij maakte de zegelrol op. Kennelijk was de nu aanwezige ptt'er niet zo bedreven in het plaatsen van nieuwe rollen, want ook al raadpleegde hij de beheerster, de rol werd verkeerd-om geplaatst. Dit leverde vijf **gomdrukken** van 5c op! Op de afbeelding hieronder is goed te zien dat de (gom)druk naar links is verschoven, aan de voorzijde van de strook zien we de brede linker-stuurstreep.

Toen de rol daarop correct werd ingelegd weigerde de automaat, besloten werd een nieuwe rol te plaatsen. Het werd de rol met 2mm. wit en die deed het wel!

■ S.J.Delfos, 09.08.1998

▣ Loketfrankeermachines.

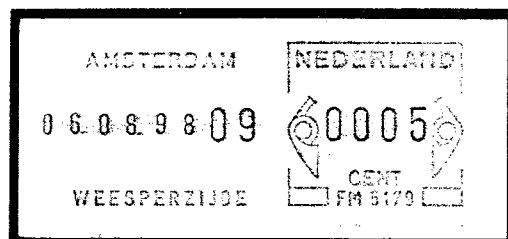
Je zou bijna vergeten dat ze nog bestaan! In het vorige Bulletin was deze rubriek niet eens opgenomen. Toch krijg ik van de Verzamel-service uit Groningen nog steeds meldingen over Frama loketfrankeermachines, met dank aan de heer P.Mastenbroek. Het gaat vrijwel uitsluitend om meldingen betreffende het buiten gebruik stellen van machines. Ik moest dan ook even goed lezen toen ik het volgende berichtje las: 'de loketfrankeermachine FM 5179 is **verplaatst** van Waalstraat 25, 1078 BR Amsterdam naar Weesperzijde 190, 1097 DZ Amsterdam'.

De datum van de fax die Frama hierover aan de Verzamel-service stuurde was **04.03.1998**. Hierbij is niet duidelijk of dit dan ook de preciese datum van de eerste-dag van gebruik is (NB deze meldingen worden in Groningen verzameld en op een later tijdstip aan mij doorgegeven).

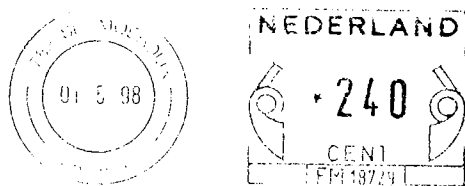
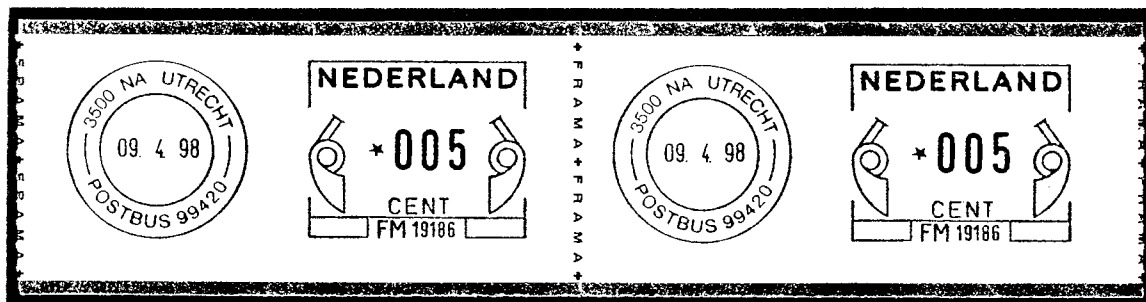
Verder werd van de volgende machines gemeld dat zij **buiten gebruik** werden gesteld:

(NB de aangegeven datum is die van het bericht dat Frama aan Groningen verzond, de laatste-dag van gebruik zal niet veel van deze datum afwijken).

- FM 5032 Arnhem, Kronenburgpromenade 4, 16.01.1998
- FM 5063 Zwolle, Westerlaan 51, 09.03.1998
- FM 5074 Zutphen, Molengracht 2, 24.03.1998
- FM 5137 Rotterdam, Delftseplein 31, 25.03.1998
- FM 5168 Apeldoorn, Chr.Geurtsweg 9, 31.03.1998
- FM 5015 Amsterdam, Wibautstraat 29, 06.04.1998
- FM 5013 Amsterdam, de Boelelaan 1117, 06.04.1998
- FM 5118 Monnickendam, H.Reyntjeslaan 6, 13.06.1998

Op de zelfservice-vestigingen van PTT Zakelijke Markt zijn nu vrijwel overal machines van het type **Frama Electronic F-100** te vinden. Hieronder afbeeldingen van de **FM 19186** van **Utrecht-Atoomweg** en de **FM 18729** van de vestiging in **Moerdijk**.

In een volgend Bulletin zal getracht worden een overzicht te geven van de op de BB's in gebruik zijnde frankeermachines.

■ Simon J.Delfos, 09.08.1998

Resultaten veiling 96 - 13 juni 1998

2	28,00	61	24,00	129	26,00	179	5,50	341	42,00	505	13,00	553	22,00	614	5,00
3	70,00	62	38,00	130	18,00	180	6,50	343	11,00	506	7,00	554	6,00	615	6,00
4	85,00	63	9,00	131	32,00	251	55,00	348	10,00	508	10,00	555	13,00	616	5,50
5	38,00	64	4,00	132	12,00	254	70,00	349	26,00	509	5,00	556	6,50	634	5,00
6	22,00	65	22,00	133	20,00	255	5,50	350	9,00	510	5,00	557	11,00	636	13,00
8	55,00	66	46,00	134	95,00	256	34,00	351	9,50	511	10,00	558	4,50	637	5,00
9	28,00	67	85,00	135	60,00	257	20,00	352	17,00	512	11,00	559	7,00	638	12,00
10	220,00	68	42,00	136	95,00	259	44,00	353	22,00	513	13,00	560	6,50	639	14,00
11	60,00	69	55,00	137	34,00	260	15,00	355	6,00	514	12,00	561	10,00	640	12,00
12	30,00	71	11,00	138	42,00	261	36,00	356	8,00	516	13,00	562	16,00	641	10,00
14	28,00	72	4,00	139	60,00	263	15,00	357	26,00	517	7,50	563	7,00	642	14,00
15	75,00	73	6,00	140	15,00	265	36,00	361	11,00	518	7,00	564	8,50	643	10,00
16	90,00	74	4,00	141	19,00	266	12,00	362	6,50	519	8,50	565	8,50	644	8,00
17	20,00	76	1,00	142	32,00	267	9,00	364	15,00	520	8,50	566	5,50	645	7,00
19	3,00	77	10,00	143	19,00	268	9,00	368	19,00	521	5,50	567	5,00	646	7,00
20	18,00	79	11,00	144	16,00	271	3,00	369	20,00	522	6,00	568	5,00	647	7,00
21	14,00	81	24,00	145	19,00	272	110,00	370	40,00	523	8,50	569	5,00	648	10,00
24	80,00	85	10,00	146	17,00	273	42,00	375	28,00	524	13,00	571	12,00	649	10,00
25	9,00	92	5,00	147	10,00	275	20,00	376	24,00	525	7,50	572	10,00	650	13,00
26	9,00	94	6,00	148	20,00	276	30,00	378	42,00	526	5,00	574	12,00	651	9,00
27	9,00	101	24,00	149	22,00	278	7,50	379	7,00	527	7,50	575	15,00	652	13,00
28	7,00	102	16,00	150	130,00	279	80,00	383	16,00	528	6,50	576	9,00	653	10,00
29	5,00	103	16,00	151	16,00	280	110,00	401	24,00	529	7,50	578	9,00	654	10,00
31	2,00	104	15,00	152	19,00	283	42,00	402	26,00	530	7,50	579	8,00	655	9,50
33	30,00	105	28,00	153	18,00	285	110,00	407	6,00	531	8,50	580	6,00	656	11,00
34	28,00	106	24,00	154	22,00	290	19,00	409	40,00	532	8,00	581	8,00	657	10,00
35	26,00	107	24,00	155	16,00	291	6,00	410	11,00	533	28,00	582	8,00	658	6,50
40	5,00	109	26,00	156	15,00	292	42,00	411	5,00	534	12,00	584	5,00	659	18,00
41	40,00	110	26,00	157	24,00	293	18,00	413	6,00	535	12,00	585	7,00	660	34,00
42	16,00	111	19,00	158	40,00	294	16,00	414	8,00	536	7,00	586	11,00	662	6,00
43	16,00	112	19,00	159	13,00	307	19,00	415	30,00	538	13,00	587	9,00	663	4,00
44	85,00	114	17,00	160	14,00	313	28,00	416	10,00	539	55,00	588	8,00	664	4,00
45	80,00	115	15,00	161	15,00	317	32,00	417	26,00	540	6,00	589	6,00	665	5,50
46	4,50	116	16,00	162	85,00	320	70,00	418	8,00	541	8,00	596	6,00	666	6,00
47	4,50	117	13,00	163	14,00	322	24,00	421	2,50	542	9,00	597	11,00	667	9,00
48	130,00	118	46,00	165	14,00	323	36,00	423	10,00	543	11,00	598	7,50	668	11,00
50	100,00	120	14,00	166	120,00	324	36,00	426	8,50	544	11,00	599	9,50	669	8,50
51	60,00	121	130,00	167	80,00	325	14,00	427	6,00	545	15,00	600	6,50	670	8,00
52	38,00	122	26,00	172	18,00	331	13,00	429	4,00	546	11,00	602	5,00	671	7,00
53	13,00	123	17,00	173	34,00	332	26,00	430	2,50	547	11,00	607	10,00	672	9,50
54	13,00	124	44,00	174	18,00	333	17,00	433	2,50	548	20,00	609	10,00	673	15,00
56	16,00	125	16,00	175	13,00	334	65,00	501	10,00	549	22,00	610	13,00	674	9,50
58	13,00	126	32,00	176	70,00	336	16,00	502	7,00	550	17,00	611	9,00		
59	28,00	127	28,00	177	40,00	339	30,00	503	12,00	551	16,00	612	8,00		
60	16,00	128	26,00	178	5,00	340	11,00	504	5,50	552	6,50	613	9,50		

	Rolzegels	AS/LS	Postzegelboekjes	Totaal
Zaal	32 (R/ 8=25,0%)	63 (R/ 22=34,9%)	80 (R/ 8= 10,0%)	175 (R/ 38=21,7%)
Schriftelijk	133 (R/ 68=51,1%)	36 (R/ 17=47,2%)	173 (R/ 37=21,4%)	342 (R/ 122=35,7%)
Totaal	165 (R/ 76=46,1%)*	99 (R/ 39=39,4%)	253 (R/ 45=17,8%)	517 (R/ 160=30,9%)

* 165 rolzegelkavels werden in totaal ingezet, waarvan er 76 (oftewel 46,1%) retour gingen.
De opbrengst van de **357** verkochte kavels bedroeg Fl. **7.862,00**.

Veiling 97 - 19 september 1998 te Rotterdam

Op onderstaande kavels kan ook schriftelijk geboden worden, zie hiervoor de schriftelijke veiling.

De biedingen dienen uiterlijk op *vrijdag 16 september* a.s. in het bezit te zijn van: de heer E. Jekel, Lijsterbeslaan 84, 2282 LM Rijswijk.

Graag gebruik maken van de speciale biedlijsten en let U op de daarop vermelde biedintervallen.

Wanneer u meer dan één biedlijst instuurt graag de lijstjes voorzien van een volgnummer. Zo u daar geen bezwaar tegen heeft graag ook uw telefoonnummer vermelden.

*****

ROLZEGELS NEDERLAND (kat.w. volgens de speciaal catalogus Rolzegels, Automaatstroken en Automaatzegels 1996)

kavel	kat.w.	inzet	omschrijving
01	50,-	15,-	468R(885) + 617R(245) + 618Ra(925) + 619Ra(775); losse zegels.
02	295,-	75,-	468R; 5-strip; nr. 055 midden op perforatie.
03	400,-	130,-	618Re(245); 5-strip.
04	250,-	85,-	620Ra2(540); 5-strip.
05	300,-	75,-	623Ra(420); 5-strip.
06	130,-	40,-	623Rd(865/860); 6-strip; gev. 3 + 3.
07	75,-	20,-	634Rc(185/180); 6-strip; gev. 3 + 3.
08	± 160,-	36,-	793RO; 21-strip met LAS.
09		26,-	794RF1; 2 rolletjes, samen ± 225 zegels.
10	500,-	190,-	925R(125); 5-strip.
11	130,-	46,-	943Ra(235); 5-strip.
12		24,-	944Rc(810); vijf opéénv. zegels uit automaat.
13		50,-	944Rc2(875); vijf opéénv. zegels uit automaat.
14	± 110,-	36,-	953Ra; beginstrip van 6.
15	± 110,-	36,-	955Rb2; beginstrip van 6.
16	100,-	26,-	1010R(020); 5-strip.
17	70,-	20,-	1011R(020); 5-strip.
18		20,-	1118Ra; 5-strip; misvormd rugnr.
19	130,-	40,-	1240Ra(860) + Rb(04915) + Rc(04935); 5-strips.
20	235,-	80,-	1250R; beginstrip van 6, gev. 5 + 1.
21	360,-	80,-	1307R(240)/1308R(250); 5-strips.
22	80,-	24,-	1322RO; 11-strip.
23	360,-	80,-	1330/31/32R; 11-strips.
24	320,-	75,-	1335/36/37R; 11-strips.
25	± 35,-	14,-	1474R; beginstrip van 10 (10.000-rol); gev. 5 + 5.
26	± 35,-	14,-	1477R; beginstrip van 10 (10.000-rol); gev. 5 + 5.
27	± 35,-	14,-	1480R; beginstrip van 10 (10.000-rol); gev. 5 + 5.
28	lp	80,-	PK oker; niet in catalogus vermeld; los z.
29	lp	80,-	PK 10; blauw; los z.
30	lp	50,-	PZ 2 met LAS.

LOKETSTROKEN NEDERLAND

kavel	kat.w.	inzet	omschrijving
31		2,-	Frama LS Proefstrook met raamloos cliché; aanduiding: 24.06.85 18 0450.
32		2,-	FM000 A'dam OKA; filia/groot uur; w:0060**dd.27.03. 80 13.
33		3,50	FDC's Kontaktgroep nr.1 en 4; Baljuwstraat en Baljuwstaan (FM 3053).
34		2,-	FM 3053 Haarlem Baljuwstraat; w:0010** (20.05.81).

AUTOMAATSTROKEN NEDERLAND

(indien vermeld: kat.w. volgens de speciaal catalogus Rolzegels- Automaatstroken en Automaatzegels 1996)

kavel	kat.w.	inzet	omschrijving
35	lp	40,-	AS uit <i>Klüssendorf automaat</i> : Teststrook AS1; ruitjespapier/gom glans; aanduiding *075.
36	lp	40,-	Idem kavel 35; aanduiding DBP **50.
37	lp	14,-	Idem kavel 35; aanduiding DBP *190.
38	50,-	50,-	Proefzegel PZ3; gom glans; aand. DBP *340.
39	25,- +	2,-	AS zonder waardeopdruk met rugnr. type 2b(1385).
40	10,-	10,-	AS w:055** met rugnr. type 1b/L4c(1480).
41	10,-	10,-	AS w:060** met rugnr. type 1b/L4c(0180).
42	10,-	10,-	AS w:065** met rugnr. type 1b/L4c(0320).
43	20,-	20,-	AS w:070** met rugnr. type 1b/L4c(0640).
44	16,-	16,-	AS w:080** met rugnr. type 1b/L4c(1975).
45	30,-	30,-	AS w:100** met rugnr. type 1b/L4c(1950).
46	30,-	30,-	AS w:180** met rugnr. type 1b/L4c(1765).
47	36,-	36,-	AS w:190** met rugnr. type 1b/L4c(1420).
48	36,-	36,-	AS w:320** met rugnr. type 1b/L4c(0255).
49	40,-	40,-	AS w:500** met rugnr. type 1b/L4c(1610).
50	36,-	36,-	AS w:550** met rugnr. type 1b/L4c(1125).
51	38,-	38,-	AS w:700** met rugnr. type 1b/L4c(0190).
52	45,-	18,-	Waardenset 055(0540) + 065(1615) + 075(0855) met rechtsstaande rugnummers.
53	16,-	16,-	AS met rechtsstaand rugnr.; w:100** (0075).
54	110,-	30,-	AS met rechtsstaand rugnr.; w:140** (0500).
55	16,-	16,-	AS w:010** rugnr. type 1b/L4c(1680); opdruk zwart/rood (Boxtel).
56	10,-	10,-	AS w:130** rugnr. type 2a(1945); opdruk zwart/rood; Utrecht Neude.
57	10,-	10,-	idem kavel 56; nr. 1925.
58	50,-	50,-	Set 12w.** met zeer duidelijke rood/zwarte waarde-opdruk; alle met rugnr. type 2a/L7; Spijkenisse.
59	50,-	50,-	idem kavel 58; rugnr. type 2b/L7c.
60	30,-	30,-	Set w:060/070/080/090** met rugnr. type 2b; waarde-opdruk rood/zwart Spijkenisse.
61	24,-	24,-	Set w:070/080/090 met rugnr. type 2a/b; waardeopdr. rood/zwart; st. Spijkenisse 21.III.97.
62	120,-	120,-	Set 12w.** (005/010/070/080/090/130/145/160/180/500/700); zwart/rood Drachten + w:140** zwart/rood Utrecht Neude; alle met rugnr. type 2a.
63	5,-	5,-	AS w:005 + 010** met rugnr. type 2a; zwart/rood aut. Drachten.

64	24,-	Set 070/080/090** met rugnrns.type 2a; waardeopdruk zwart/rood Drachten.
65	10,-	AS w:130** rugnr.type 2a(1505);zwart/rood Drachten.
66	20,-	AS w:550** rugnr.type 2a(0870);zwart/rood Drachten.
67	8,-	Vijf opéévn.stroken(w:005**) uit aut.Amstelveen met waardeopdruk zwart/rood(zeer matig,doch zichtbaar, met kwitanties dd.07.12.96;rakelstreep over 5 stroken. AS uit Nagler automaat.
68	3,50	AS w:0005**;waardeopdruk sterk (3,5mm) naar links verschoven;strook met lichte verticale versnijding (blauwe rand aan onderzijde zichtbaar).
69	4,-	AS w:0010**;strook horizontaal versneden, linkerzijde 2mm. wit naast stuurstreepje + sterk verschoven waarde-opdruk.

LOKET- en AUTOMAATSTROKEN BUITENLAND

(indien vermeld: kat.w. in DM volgens Michel ATM-Spezial-Katalog 1994)

70	80,-	2,50	Spanje: 11x ans.krt. met versch. AS: Epelsa;Mi.4(2) - 16(1);1993-1997.
71	100,-	14,-	„ Mi.7.2;eerste Mobba(2 cijfers,3 dubbele kruizen) set 18/29/55/65 pts;EDst. 4.3.94(Madrid);proef met aut. 009800.
72	±38,-	7,50	Turkije: Mi.1;set 9w. 5-170** + de 7 nieuwe waarden van de 2e set:200-1200**.
73	15,-	2,50	Australië:Mi.10.2;Aeropex 88:w:01.00 op brief met tent.st. 8 april 88.
74	25,-	4,-	„ Mi.11.2 w:00.50** + Mi.11.1.2. w:00.50 met Sydpx gelegen.st 30 jul 1988.
75	2,50	2,50	„ Brief met Mi.50; w:01.20. standplaats nr.2000 (niet in cat.);st.23 jul 1996 Sydney.
76	35,-	5,-	Papua Nieuw Guinea: Mi.1.y waardenset 00.20/00.35/00.70 ** + idem op off. FDC (7.4.90).

POSTZEGEL- en AUTOMAATBOEKJES NEDERLAND

(volgens de Speciaalkatalogus De Rooy 1994)

kavel	kat.w.	inzet	omschrijving
101	200,-	55,-	1H10-reg.str.d; 1,2mm.
102	60,-	14,-	2H1-reg.str.a2; 4mm.
103	125,-	22,-	2H1-reg.str.a3; 0,9mm; zegels 2b/2o gevouwen.
104	55,-	15,-	2H9;door vouw in zegels 2b/o2 inhoud scheef gesneden (luxe).
105	120,-	24,-	4z-T.
106	75,-	15,-	6aB-T.
107	75,-	15,-	6aS-T.
108	18,-	18,-	Stockboek met honderden combinaties uit aut.boekjes NL;merendeels gestempeld,enkele postfris.

POSTZEGELBOEKJES BUITENLAND

109	£30,-	30,-	Australië: SB 30.
110	£60,-	55,-	„ SB 46+47+48.
111	£28,-	26,-	„ SB 49+50+51.

112	£55,-	40,-	Canada: SB 88;set van vijf.
113	350,-Kr	30,-	Denemarken: HS 16.
114	£30,- + +	36,-	Engeland: FX 10;Telblok.
115	£40,-	30,-	Frankrijk: Yv.3001;beroemde personen 1985.
116	£40,-	30,-	Nieuw Zeeland: SB 43;complete kaffistroom van 5 ex.
117	24,-	24,-	Papua Nieuw Guinea: 8 + 9.
118	24,-	24,-	„ 8a+9a.
119	£30,-	28,-	„ SB 2.
120	24,-	24,-	Portugal: complete set van 18 kastelen-boekjes.
121	20,-	20,-	Tonga: 1 + 2;zegels met opdruk SPECIMEN.
122	60,-	60,-	West-Duitsland: 22a t/m aa;26 versch.boekjes.

*****
SCHRIFTELIJKE VEILING

De volgende kavels worden schriftelijk geveild. De kavels zijn te bezichtigen op de bijeenkomst van 19 september.

De schriftelijke biedingen dienen uiterlijk op 12 oktober 1998 in het bezit te zijn van de heer E.Jekel, Lijsterbeslaan 84, 2282 LM Rijswijk.

Bij voorkeur onze speciale biedlijsten gebruiken, ze worden op verzoek toegezonden.

Denkt U om de gebruikelijke biedintervallen!

*****
ROLZEGELS NEDERLAND (kat.w. volgens de speciaal catalogus Rolzegels, Automaatstroken en Automaatzegels 1996)

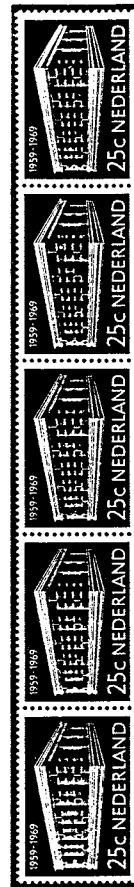
kavel	kat.w	inzet	omschrijving
251	15,-	4,-	461Rb;5-strip;nr.860.
252	15,-	4,-	idem kavel 251;nr.115.
253	275,-	50,-	468R;5-strip;nr.960.
254	40,-	10,-	618Ra(870/875);6-strip;gev.3+3.
255	80,-	22,-	618Rb2;5-strip;nr.875.
256	40,-	12,-	618Rc;5-strip;nr.125.
257	100,-	28,-	618Rd;5-strip;nr.240.
258	80,-	20,-	619Rd(800/805);6-strip;gev.3+3.
259	99,-	20,-	620Ra1(120) + 623Rf2(200) + 624Rc(590) + 627Ra1(490); losse zegels.
260	250,-	60,-	620Ra2;5-strip;nr.970.
261	30,-	10,-	621Rd;5-strip;nr.905.
262	30,-	7,-	621Rd;5-strip(gev.2+3);nr.270.
263	30,-	8,-	621Rg;5-strip;nr.955.
264	275,-	80,-	627Ra(350/355);6-strip;gev.3+3.
265	50,-	15,-	627Rd;5-strip;nr.190.
266	185,-	40,-	628Ra(230) + 628Rd(135) + 629Rd(140) + 630Rd(245); losse zegels.
267	300,-	90,-	628Re;5-strip;nr.150.
268	100,-	24,-	630Rc(315/310);6-strip;gev.3+3.
269	120,-	30,-	632Rb(340/335);6-strip;gev.3+3.
270	192,-	48,-	632Rc(100) + 633Rd(440) + 634Rb(215) + 634Rc(125) + 636Ra(405);losse z's.
271	100,-	24,-	633Rc(075/070);6-strip;gev.3+3.
272	35,-	8,-	633Rd;5-strip;nr.205 op z.3;meerm.gev.;kras op z.1.
273	57,-	15,-	794Ra(960) + 794Rd(165) + 990(475);lose z's.
274	25,-	6,-	794Rd(040) + Re(805) + Rf1(800);losse z's.

275	20,-	5,-	794Rf(120/115);6-strip.	
276	95,-	24,-	925R(235) + 971R(120) + 990R(495);losse z's.	
277	80,-	26,-	932Rb;5-strip;nr.185.	
278	50,-	15,-	943Rb;5-strip;nr.945.	
279	80,-	24,-	943Rc;5-strip;nr.225.	
280	80,-	18,-	943Rc;5-strip;nr.675 op z.2.	
281	35,-	8,-	943Rd;5-strip;nr.340 op z.2.	
282	25,-	8,-	943Re;5-strip;nr.105.	
283	120,-	40,-	943Re(660) + 944Ra(290) + 944Rb(295);5-strips.	
284	25,-	8,-	943Rf;5-strip;nr.090.	
285	60,-	16,-	944Ra;5-strip;nr.320.	
286	50,-	16,-	945Ra(030) + 945Rc(605) + 946Ra(850);5-strips.	
287	46,-	14,-	947Ra(455) + Rb(355) + Rc(290);5-strips.	
288	48,-	18,-	948Ra(360) + 948Rb(005) + 949Ra(135) + 949Rb(360);5-strips.	
289	43,-	13,-	950Ra(495) + 950Rb(390) + 951R(445);5-strips.	
290	12,-	12,-	951R(450); vijf opééuv.zegels uit aut.	
291	40,-	15,-	952Ra;5-strip;nr.335.	
292	50,-	16,-	952Rb;5-strip;nr.420.	
293	45,-	15,-	953Ra;5-strip;nr.150.	
294	45,-	15,-	954Ra;5-strip;nr.300.	
295	40,-	13,-	955Ra;5-strip;nr.490.	
296	± 50,-	17,-	955Rd(rechtopstaand);6-strip;nr.135/130.	
297	50,-	16,-	956Ra;5-strip;nr.460.	
298	100,-	24,-	971R(435);3-strip.	
299	45,-	16,-	990R;5-strip;nr.430.	
300	45,-	16,-	990R;5-strip;nr.000;1x gev.	
301	50,-	16,-	1007R;5-strip;nr.065.	
302	50,-	14,-	1007R;5-strip;nr.080;gev.2 + 3.	
303	47,-	15,-	1007R(120) + 1245Rb(0525) + 1386Rb(07500) + 1411Rb(02625);losse z's.	
304	40,-	12,-	1009R;5-strip;nr.220.	
305	40,-	10,-	1009R;5-strip;nr.260;gev.2 + 3.	
306	43,50	10,-	1009R(250) + 1010R(280) + 1064Ra(435) + 1067R(465);losse z's.	
307	30,-	10,-	1030R;5-strip;nr.395.	
308	30,-	10,-	1030R;5-strip;nr.280.	
309	20,-	20,-	1108Re;5-strip;nr.0260 is 'uitgezaakt'.	
310	2,-	2,-	1108Rf;6-(begin) + 6- + 5-(eind)strip;gom:crème/glad; pap.donker;coat.wit;cijf.± 2,5mm.	
311	± 9,-	4,-	1109Ra(665/660) + Rb(450/445);6-strips + 1110Ra(530) + 1110Rb(685);5-strips.	
312	5,-	5,-	1109Rc;begin- + 5- + 6- + eindstrip van zlfde rol;gom:crème/rib;pap.wit;coat.wit;cijf.± 2,3mm.	
313	3,50	3,50	1109Rc;begin- + 5- + eindstrip van zlfde rol;gom:crème/rib;pap.matig donker;coat.wit;cijf.± 2,3mm.	
314	8,50	8,50	1110Rc;begin- + 5- + 6- + eindstrip;gom:crème/glad;pap.matig donker;coat.wit;cijf.± 3mm.	
315	8,-	8,-	1110Rc;begin- + 5- + 6- + eindstrip zlfde rol;gom:crème/rib;pap.wit;coat.wit;cijf.± 2,8mm.	
316	18,-	7,-	1111Ra(220) + Rb(605);5-strips.	
317	18,-	6,-	1112Ra(100) + Rb(525);5-strips.	
318	± 18,-	8,-	1112Rb(315/320) + 1113Ra(570/565);6-strips.	
319	8,-	6,50	1113Ra(590) + Rb(05295);5-strips.	
320	± 9,-	320	1114Ra(565/560);6-strip.	
321	26,-	10,-	1114Rb(485) + Rf(07610);5-strips.	
322	30,-	10,-	1114Rc;5-strip;nr.03785.	
323	30,-	10,-	1114Re;5-strip;nr.09975.	
324	± 50,-	18,-	1116Rb(350/345) + Rc(04000/03995);6-strips.	
325	± 45,-	15,-	1115Rb(04200/04195);6-strip.	
326	30,-	10,-	1115Rb;5-strip;nr.04950.	
327	30,-	10,-	1116Rc;5-strip;nr.04960.	
328	± 45,-	16,-	1116Rd(01265/01260);6-strip.	
329	30,-	10,-	1116Rd;5-strip;nr.03605.	
330	15,-	15,-	1117Ra(0810A);vijf opééuv.z's uit aut.	
331	9,-	9,-	1117Rb(0025A/0030A);10-strip;gom:crème/glad;pap.wit; coat.dof.	
332	9,-	9,-	1117Rb(0045A/0050A);10-strip;gom:crème/glad;pap.donker;coat.dof.	
333	15,-	15,-	1117Rb(0660A);vijf opééuv.z's uit aut.	
334	20,-	20,-	1118Ra(0505A);gom donker + idem(0140A) gom:wit.	
335	8,50	5,-	1128R(005) + 1129R(010 op z.2);5-strips.	
336	± 85,-	24,-	1238Ra;beginstrip van 11;gev.6 + 5.	
337	90,-	28,-	1238Rb(04950) + Rc(04855);5-strips.	
338	50,-	22,-	1239Rb(04950) + Rc(00850) + Rd(07830);5-strips.	
339	50,-	18,-	1240Ra;5-strip;nr.965.	
340	50,-	18,-	1240Ra;5-strip;nr.190.	
341	60,-	20,-	1243R;5-strip;nr.270.	
342	60,-	20,-	1243R;5-strip;nr.965.	
343	17,-	6,-	1245Rb(0510) + 1386Rb(07725) + 1411Rb(00750);losse zegels.	
344	45,-	18,-	1312R(610) + 1346R(485);5-strips.	
345	30,-	10,-	1312R;5-strip;nr.490.	
346	120,-	40,-	1322R(325/330);10-strip;gev.5 + 5.	
347	90,-	26,-	1322R(825) + 1323R(860);5-strips.	
348	± 150,-	40,-	1354R(04690/04685);6-strip.	
349	100,-	24,-	1354R;5-strip;nr.04885.	
350	44,-	16,-	1355R(04960) + 1356R(03885);5-strips.	
351	50,-	16,-	1359Ra(03825) + 1360R(04845);5-strips.	
352	47,-	17,-	1361R(04875) + 1362R(04885);5-strips.	
353	25,-	8,-	1362R;5-strip;nr.04375.	
354	30,-	10,-	1367Ra(04460) + 1380R(08025);5-strips.	
355	30,-	10,-	1368R(03520) + 1369Ra(02700);5-strips.	
356	30,-	10,-	1368R(02565) + 1369Ra(02785);5-strips.	
357	30,-	10,-	1380R(05595) + 1386Ra(08955);5-strips.	
358	40,-	14,-	1386Ra(00545) + 1386Rb(06595);5-strips.	
359	42,-	18,-	1411Ra(04150) + Rb(01690) + Rc(01070);5-strips.	
360	24,-	8,-	1411Rb(00910) + 1433Rb(3490);5-strips.	
361	24,-	10,-	1433Ra(3530) + Rb(4550);5-strips.	
362	24,-	16,-	1474R(08780) + 1477R(06420) + 1480R(08265);5-strips.	
363	24,-	10,-	1477R(8010/15);10-strip.	
364	364	10,-	1480R(8040/45);10-strip.	
365	44,-	44,-	1488Ra(0475A) + Rb(07565);5-strips.	
366	12,-	12,-	1489Rb(0010A/0015A);10-strip;gom:wit/glad;pap.donker; coat.dof;cijf.± 2,4mm. vooroverhell.	
367	24,-	24,-	1489Rb;begin- + 5- + 6- + eindstrip van zlfde rol;gom:matig crème/glad;pap.matig donker;coat.wit;cijf.2,6mm.	
368	24,-	24,-	1491R;eindstrip van 5;nr.0005 A(losstaande A).	

586	£15,-	++	20,-	Engeland: FG 6A-Telblok.
587	£7,-	++	10,-	,, FG 6B-Telblok.
588	£8,-	++	11,-	,, FG 7A-Telblok.
589	£8,-	+	8,-	,, FG 7B- 'total sheet'.
590	£8,-	++	11,-	,, FG 7B-Telblok.
591	£4,-	++	6,-	,, FG 8A-Telblok.
592	£4,-	++	6,-	,, FG 8B-Telblok.
593	£4,-	+	4,-	,, FH 1B- 'total sheet'.
594	£4,-	++	6,-	,, FH 2A-Telblok.
595	£4,-	++	6,-	,, FH 2B-Telblok.
596	£4,-	++	7,-	,, FH 3A-Telblok + 'total sheet'.
597	£4,50	++	7,-	,, FH 3B-Telblok.
598	£4,-	++	7,-	,, FH 4A-Telblok + 'total sheet'.
599	£4,-	++	6,-	,, FH 4B-Telblok.
600	£4,25	+	5,-	,, FJ 2;Ind.Arch. 3;rechts geplakt.
601	£4,25	+	4,-	,, FJ 3B- 'total sheet'.
602	£6,-	++	8,-	,, FK 8B; cyl.nr. B 36.
603	£9,-	+	10,-	,, FL 7 + 8;Books for Ch. en Keep in Touch(cyl.nr.).
604	£9,-	+	9,-	,, FL 9 + 10;Ideas f.Garden en Brighter writer;beide rechts geplakt.
605	£4,50	+	6,-	,, FL 9A;cyl.nr. B 37.
606	£9,-	+	9,-	,, FL 11+12;Jolly Postm. en Linn.Society;rechts gepl.
607	£9,-	+	9,-	,, FL 13+14;Recipes en Ch.parties;rechts gepl.
608	£4,50	+	6,-	,, FM 1A;cyl.nr. B 3.
609	£9,-	+	10,-	,, FM 3+4;Costumes 1+2;rechts geplakt.
610	£9,-	+	10,-	,, FM 5B+6B;pocket planner/Fox Talbot.
611	£10,-	+	11,-	,, FR 1B+2B;Costumes 3+4.
612	£10,-	+	11,-	,, FR 3B+4B;Costumes 5+6.
613	£5,50	+	7,-	,, FT 7A;cyl.nr. B 22.
614	£5,50	+	7,-	,, FU 3A;cyl.nr. B 1.
615	£6,-	+	7,-	,, FV 1B;Marriage Act.
616	£6,-	+	7,-	,, FV 2B;Fox Talbot.
617	£6,-	+	8,-	,, FV 2A;cyl.nr. B 3.
618	£4,50	+	6,-	,, FX 1;cyl.nr. B3 B8.
619	£5,-	+	5,-	,, FX 1.
620	£5,-	+	5,-	,, FX 1.
621	£5,-	+	5,-	,, FX 1.
622	£8,-	+	7,-	,, FX 4.
623	£10,-	+	7,-	,, Jersey: B 33.
624	£12,-	+	8,-	,, B 48+49+50.
625		+	5,-	Joegoslavië: Nieuwjaar 1979.
626		+	4,-	Klederdrachten 1986.
627		+	5,-	Nieuw Zeeland: B 59.
628	£5,-	+	5,-	,, SB 20.
629	£12,-	+	10,-	,, SB 21.
630	£20,-	+	18,-	,, SB 23.
631	£16,-	+	15,-	,, SB 27.
632	£18,-	+	17,-	,, SB 28.
633	£18,-	+	17,-	,, SB 30.
634	£8,-	+	7,-	,, SB 31+35+36.
635	£12,-	+	10,-	,, SB 37-2x;normaal- en kopstaand.
636	£8,-	+	6,-	,, SB 39.
637	£10,-	+	8,-	,, SB 38-2x;normaal- en kopstaand.
638	£7,-	+	6,-	,, SB 40.
639	£8,-		7,-	Nieuw Zeeland: SB 49+52.
640	£11,-		10,-	,, SB 50.
641	£7,-		7,-	,, SB 54+55+57+58.
642	£5,-		4,-	,, SB 62.
643	£7,-		7,-	,, SB 64+64a.
644	£7,-		7,-	,, SB 65+65a.
645	100,-Kr		15,-	Noorwegen: H43+44; Norsk Natur I.
646	100,-Kr		7,50	,, H45; Europa 1977.
647	135,-Kr		12,-	,, H48(doorgeperforeerd) + H49(niet doorgep.);Norsk Natur II.
648	135,-Kr		10,-	,, H51+52; Norsk Natur III.
649	70,-Kr		5,-	,, H53+54.
650	100,-Kr		6,-	,, H55+56.
651	90,-Kr		6,50	,, H60.
652	125,-Kr		7,50	,, H62.
653			16,-	Papua Nieuw Guinea: pb. 6+7.
654			16,-	,, 6a+7a ('hang sell').
655			12,-	,, 10 + 11.
656	£10,-		10,-	,, SB 3.
657	£12,-		12,-	,, SB 5;reclame Fly TAA.
658	40,-DM		9,-	USA: Mi.101;Wildlife.
659			8,-	Zwitserland: Pro Juventute 1978.
660			7,-	,, PJ 1979.
661			7,-	,, PJ 1980.
662			8,-	,, PJ 1981.
663			8,-	,, PJ 1983.
664			11,-	,, PJ 1984.
665			8,-	,, PJ 1985.
666			9,-	,, PJ 1986.
667			9,-	,, PJ 1986.
668			9,-	,, PJ 1987.
669			8,-	,, PJ 1988.
670			8,-	,, PJ 1989.
671			8,-	,, PJ 1990.
672			8,-	,, Pro Patria 1990.
673			8,-	,, PJ 1991.
674			8,-	,, Pro Patria 1992.
675			9,-	,, PJ 1992.
676			8,-	,, Pro Patria 1993.
677			10,-	,, PJ 1994.
678	100,-Kr		11,-	Zweden: H124;Selma Lagerlöf.
679	80,-Kr		8,-	,, H205A.
680	180,-Kr		13,-	,, H351;Rabatt 1984.
681	180,-Kr		13,-	,, H337;Rabatt 1982.
682	180,-Kr		13,-	,, H321;Rabatt 1980.

*****

Inzendingen voor de volgende veiling tot 19 oktober 1998 aan onderstaande adressen:

Rolzegels Nederland:

J.D.Nijssen, Graaf Hermanstraat 23, 5431 GR Cuijk

Rolzegels Buitenland:

H.J.T.Bos, Naxosdreef 79, 3562 JC Utrecht

Automaat- en Loketstroken:

S.J.Delfos, Chopinstraat 2, 3533 EM Utrecht

Postzegelboekjes:

G.H.A.van Nuenen, Galjoenstraat 79, 1503 AP Zaandam

Uw inzendingen dienen vergezeld te zijn van een duidelijke opgave van de ingezonden kavels, bij voorkeur met opgave van de door u gewenste inzetbedragen!

U kunt ook inzendingen meenemen op de bijeenkomst van *19 september* aanstaande. Inzendingen voor de verschillende rubrieken (rolzegels - AS/LS - postzegelboekjes) dan met afzonderlijke inzendopgave inleveren!

Voor inlichtingen betreffende de veilingen kunt u terecht bij:

G.H.A.van Nuenen, Galjoenstraat 79, 1503 AP Zaandam, Telefoon: (075) 6171345

*****

NOTA BENE: ER IS DRINGEND BEHOEFTE AAN GOEDE KAVELS VOOR DE KOMENDE VEILINGEN.

*****

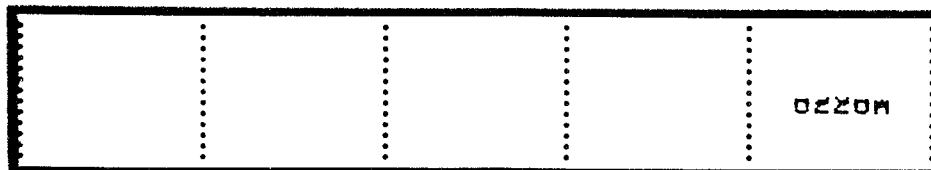
*****

NOTA BENE 2 : BETALING VAN SCHRIFTELIJK TOEGEWEEZEN KAVELS WIL NOG WEL EENS OP ZICH LATEN WACHTEN! HIERMEE WORDT EEN VLOTTE AFWIKKELING ERNSTIG BELEMMEERD!! ER KAN NIET AAN INZENDERS WORDEN UITBETAALD WANNEER KOPERS NOG NIET HEBBEN BETAALD!

*****

kavel 104

kavel 18

